

bb.54. időjárásjelentés

sze csm la

1963. augusztus 13.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. augusztus 13-án
kedden este:

szerdán több napsütés

várható időjárás szerda estig: kisebb felhőátvonulások,
legfeljebb egy-két helyen keves esővel. mérsékelt szél. várható
legmagasabb nappali hőmérséklet 25-29 fok között./ mti/

-. .

- 32 -

- v é g e -

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I, Fém utca 5-7. Telefon: 158-490, 358-400

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. augusztus 14.

bb 1. szeptembertől 22 tanszakon indítanak zenei tanfolyamokat
a fővárosban

i ol/tm-lm sr

1963. augusztus 14.

rövidesen megjelennek a fővárosi zeneiskolai szervezet
központjának felvételt hirdető falragaszai.

a körzeti zeneiskolákban, általános iskolákban és gimnáziumokban működő zenei tanfolyamok vezetőinél szeptember 2-7-ig jelentkezhetnek a jó hallású gyermekek és felnőttek /korra való tekintet nélkül/. 22 tanszakit indítanak majd, többek között zongora, hegedű, fuvós- és ütőhangszer, zeneelmélet, ének- és operett-stúdió szakot, a felnőttek részére esti tagozaton.

a foglalkozásokat szeptembertől június végéig hetenként két alkalommal tartják. a tanfolyam részvételi díja az első hónapban 40 forint, a továbbiakban tanulmányi eredménytől függően csökkenhet. a tanfolyam elvégzéséről bizonyítványt adnak./mti/

-. .

bb 2. két rádiójáték a magnetofonszalagon

i s/gk-lm sr

1963. augusztus 14.

a magyar rádió stúdióiban magnetofonszalagra vették o'neill „az éjszakai portás”, című darabját. a drámát ungvári tamás fordította, rádióra alkalmazta és a hangjátékot rendezte barlay gusztáv. a kétszemélyes hangjátéknak agárdi gábor és sinkovits imre a szereplője.

varga géza rendező vezetésével elkészült máriássy judit „gyilkosság gyilkos nélkül”, című első hangjátékának felvétele is. a főszerepet ladányi ferenc alakítja. mindkét rádiójátékot az ősz folyamán sugározza a kossuth-adó./mti/

-. .

-1-

bb.3. új bélyegek kerülnek forgalomba augusztus 18-án

i tó/tm csm vg

1963. augusztus 14.

a posta vezérigazgatóság közli, hogy augusztus 18-án új bélyegek kerülnek forgalomba, közülük kettő a „nagy idők-nagy események”, sorozatban. ebben a sorozatban egy forint névértékű bélyeget adnak ki abból az alkalomból, hogy az alkotmány ünnepére aporligeten is kigyullad a villanyfény és ezzel befejeződik Magyarországon a faluvillamosítás. a sorozat másik bélyege 60 fillér névértékben Pierre de Coubertin emlékére kerül forgalomba, aki az olimpiai játékok újjászervezője volt. ezekkel egyidőben, a magyar népművészeti kiállítás alkalmából, 20, 30, 40, 60 fillér, 1, 1.70, 2.-, 2.50 és 3.- forintos értékből álló népviseleti bélyegsorozat is forgalomba kerül. mindhárom fajta bélyeg 1964 december 31-ig használható fel postai küldemények bérmentesítésére. / mti/

--

bb.5. pónikon tanulnak lovagolni a kisdíákok - szépen fejlődik a „póni-ménes”,

i cs/tm csm ká

1963. augusztus 14.

hazánkban jelenleg 26 lovasiskola működik, ahol a különböző lovas egyesületek tagjain kívül fiatal fiúk, lányok százai sajátítják el a nagy hagyományú sportág mesterfogásait. mivel az igazi jó lovasok a gyermekkortól kezdve rendszeresen lovaglóik közül kerülnek ki, a következő években póni-hátasokat kapnak a lovaglósiskolák, s így már a 6-10 éves kisdíákok is nyeregbe szállhatnak. a földművelésügyi minisztérium lótenyésztési igazgatósága ez év tavaszán vetette meg a bükk-fennsíkján, a szilvásvárad melletti ménesben a miniatűr póni ménes alapjait a fővárosi cirkusztól vásárolt nyolc póni kancával és egy csődörrel. kiegészítésül még az idén egy újabb póni-csődört vásárolnak külföldről. a „póni-ménesben”, már megszületett az első három csikó. ezeket - nyereg alá törve és betanítva - három év múlva besorolják a lovaglósiskolák háttasállományába. / mti/

--

-2-

bb 4. Johann Strauss - Levél került elő Szegeden

vid zs/tné-lm zs

1963. augusztus 14.

a közelmúltban J. Strauss 1894-ben Szegedre írt egyik érdekes levele került Csongor Győző szegedi muzeológus birtokába. a keringőkirálynak Főkövi Lajos szegedi zenetanárhoz írt sorából kiderül, hogy Főkövi egyik bécsi látogatása alkalmából barátságot kötött J. Straussal. a magyar zenetanár akkor meghívta Szegedre a híres bécsi zeneszerzőt, de csak ígéretet kapott tőle - a látogatás elmaradt. / mti/

--

bb 6. restaurálják a kalocsai székesegyházat

vid zs/tné-lm zs

1963. augusztus 14.

megkezdtek az alföld egyik legszebb barokk-stilusu templomának, a kalocsai székesegyháznak a restaurálását. a még István király által alapított székesegyház külsejét teljesen felújítják, a falakat, a tetőzetet, a tornyokat és az órákat rendbehozzák. a munkát, amely több mint egymillió forintba kerül, a tervek szerint 1964-ben fejezik be. a megfiatalodó székesegyház az idők folyamán háromszor leégett, legutóbb 1760-ban építették újjá. ezután a századeleji kecskeméti földrengés sújtotta: függőlegesen megrepedt a hatalmas épület homlokzata, s a két torony között azóta hat centiméteres nyílás tátong. az építészek által állandóan szemmel tartott repedés az évtizedek során ugyan nem nagyobbodott, de most ezt is el-tüntetik. / mti/

--

-3-

Mo

Mo

bb.7. szeptember elsején újabb hét kerületben vezetik be az egységes gyermekorvosi ellátást

i hi/n sr

1963. augusztus 14.

szeptember elsejétől a fővárosban az 1., 2., 5., 10., 11., 14., és 17. kerületben is bevezetik az egységes gyermekorvosi ellátást. a 15. kerületben egy év alatt kikísérletezett és a tapasztalatok szerint jól bevált módszer lényege, hogy a gyermeket születésétől 14 éves koráig ugyanaz a szakorvos látja el. az új ellátási forma bevezetésére a felsorolt kerületekben az előkészületek megtörténtek. gondoskodtak megfelelő számú gyermekszakorvosról, akik mellé két-két körzeti védőnő kerül. a betegellátással kapcsolatos adminisztráció lényegesen egyszerűsödik. a gyermek fejlődésére, egészségi állapotára vonatkozó feljegyzéseket, amelyeket eddig három különböző helyen - az anya- és csecsemővédelmi tanácsadónál, a gyermekszakrendelőben és az iskolaorvosnál - vezettek, ezután egyetlen kartonon gyűjtik, s ez a könnyen áttekinthető adatnyilvántartás a gyógyító munkát is jelentősen megkönnyíti majd.

az új rendszer bevezetésével - mivel a körzeti gyermekorvosok száma megnövekszik - a közzethatárok bizonyos mértékben módosulnak. ezért a fővárosi tanács egészségügyi osztálya felhívja az érdekelt kerületekben lakó szülők figyelmét: tanévnyitáskor az iskolákban és a szakrendelőkben kifüggesztett hirdetésekkel tájékozódjanak, hogy gyermekük betegsége esetén melyik körzeti orvoshoz kell fordulniuk.

a gyermekorvosi ellátásban - mint a fővárosi tanácsnál elmondották - további intézkedések is várhatók. például a budapesti jelenleg meglévő négy iskolaorvosi szakrendelőt fokozatosan gyermekszakrendelővé kívánják átalakítani. egyelőre az 1. kerület logodi-utcai és a 14. kerületi ida-utcai iskolaorvosi szakrendelőt szervezik át ilyen formában. ez annyit jelent, hogy az említett két kerületben lakó gyermekeknek nem kell majd az sztk-rendelőt felkeresniük, hanem minden fajta orvosi ellátást a gyermekszakrendelőben kapnak meg. a későbbiek során a fővárosban hét gyermekszakrendelőt alakítanak ki, amelyek mindegyike három-három kerület gyermekeit látja el./mti/

.-.

8.20 /zs

- 4 -

le

bb.8. nagyszabású várünnepségre készülnek kőszegen

vid/n zs

1963. augusztus 14.

augusztus végén, szeptember elején nagyszabású ünnepségsorozatot rendeznek kőszegen a jurisich vár helyreállítására, illetve átadása alkalmából. augusztus 31-én délelőtti ünnepi tanácsulést tartanak, majd a vár udvarán leleplezik jurisich miklós szobrát és átadják a restaurált várat. ugyancsak augusztus utolsó napján nyitják meg, a jurisich gimnáziumban a képzőművészeti, az ágyterítőgyárban pedig a textilipari kiállítást. este a vár lovagtermében az országos filmharmónia rendezésében hangversenyt tartanak.

szeptember elsején ünnepi nagygyűlés lesz, majd a megye legjobb kórusai hangversenyt rendeznek. este látványos tűzijátékban gyönyörködhetnek a városbeliek. szeptember 2-án a hazafias népfrent országos elnöksége és az országos műemléki felügyelőség rendezésében országos műemlékvédelmi konferenciát tartanak, s ugyanezen a napon rendezik meg a városban a megyei történelmi vándorgyűlést is./mti/

.-.

bb.9. filmszalagon az ország legkorszerűbb tsz-konyhája

vid/n zs

1963. augusztus 14.

a körös-vidék termelőszövetkezeteiben két egészségügyi oktatófilmet forgatnak „tisztá gazdaság jobb egészség,, illetve „itt is lehet baj,, címmel, s filmek egyebek között megörökítik a füzesgyarmati vörös csillag termelőszövetkezetben az ország legkorszerűbb termelőszövetkezeti üzemi konyháját, ahol naponta, a nagy nyári munkák idején ezer embernek főznek. kondoroson a dolgozók tsz központját és majorjait, a falutól távoli brigádszállás betegszobáját és a tejkezelést filmezik. az oktatófilm „szereplője,, még a tótkomlói haladás termelőszövetkezet hatalmas, korszerű sertéstelepe is./mti/

le

.-.

9.25 /zs

- 5 -

bb.10. minden eddiginél megbízhatóbb nedvességszabályozó műszert dolgozott ki a textilipari kutató intézet

i tz/n vg

1963. augusztus 14.

Kitzinger Ferenc, a textilipari kutató intézet munkatársa olyan új nedvességszabályozót dolgozott ki, amely a jelenleg ismert összes hasonló célú berendezéseknél megbízhatóbban működik. A többiek ugyanis a szárítógépen áthaladó textilra nedvességtartalma az anyag elektromos vezetőképességéből „következtetnek”, amit pedig adott esetben lényegesen befolyásolhat az a sokféle különböző vegyi anyag, ami a kikészítés közben kerül a szövetbe. Az így „meghamisított”, mérési eredmények alapján a berendezés természetesen gyakran „téved”, a szárítógép vezérlése közben.

A textilipari kutató intézet új műszere viszont kizárólag a szövet víztartalmát érzékeli, függetlenül minden egyéb adalékanyagtól, és így mindig a valóságos víztartalom alapján „adja ki utasításait”, a szárítógépnek, a présnek, stb. a felesleges nedvesség eltávolítására.

Ez pedig azért fontos, mert kikészítés közben az anyag négyszer-öttször is keresztül megy olyan munkafolyamatokon, amelyekben a nedvességtartalom mértékén múlik, hogy a késztermék megfelel-e majd a minőségi követelményeknek.

A berendezés, amely a maga területén jelenleg nemzetközi összehasonlításban is a legkorszerűbbnek minősíthető, most van szabadalmazás alatt./mti/

..

bb.11. a kiskereskedelmi üzletek és vendéglátó helyek augusztus 20-i nyitvatartási rendje a fővárosban

n/vg

1963. augusztus 14.

A fővárosi tanács vb kereskedelmi osztálya értesíti a vásárlókat, hogy a kiskereskedelmi üzletek és áruházak, csarnokok és piacok, továbbá a vendéglátó helyek augusztus 20-án, illetve a megelőző napokon az alábbiak szerint tartanak nyitva:

augusztus 17, szombat:

valamennyi egy- és kétműszakos élelmiszerbolt, iparcikk üzlet és áruház, csarnok és piac, vendéglátóipari egység a pénteken szokásos nyitvatartási rendje szerint üzemel.

augusztus 18, vasárnap:

az egyműszakos élelmiszerüzletek /hus-, hal-, vad-, baromfi, fűszer-csemege-, pék-, tej-, zöldség-gyümölcsboltok/ reggel 6, illetve 7 órától 19 óráig, a később nyitó egyműszakos felsorolt élelmiszerboltok a szokásos ideig, de legalább 19 óráig, a kétműszakos élelmiszerüzletek, iparcikk üzletek és áruházak, édesség- és dohányboltok, csarnokok és piacok, továbbá a vendéglátó helyek a szombati napokra megállapított nyitvatartási rend szerint üzemelnek./folyt.köv./

8.31 /zs

- 6 -

le

bb.11./ a kiskereskedelmi üzletek...1.folyt./n

augusztus 19, hétfő:

a tejet árusító élelmiszerüzletek reggel 7 órától 10 óráig, míg a vasárnapi árusításra kijelölt élelmiszerboltok a szokásos ideig tartanak nyitva. az iparcikk üzletek és áruházak, valamint a csarnokok és piacok zárva lesznek. az édesség- és dohányboltok a vasárnapi, míg a vendéglátó helyek a szombati napokon szokásos nyitvatartási rendjük szerint üzemelnek.

augusztus 20, kedd:

az élelmiszer- és iparcikk üzletek /áruházak, valamint a csarnokok és piacok/ zárva tartanak. az édesség- és dohányboltok, valamint a vendéglátóipari egységek a vasárnap szokásos nyitvatartási rendjük szerint üzemelnek./mti/

..

bb.12. tíz tonnás matematikus - megkezdték az ország első ural-2 elektronikus számológépének szerelését

i sb/n vg

1963. augusztus 14.

az országban több helyen dolgoznak már ural-1 típusú szovjet elektronikus számológépek, amelyek száz számtani alapműveletet végeznek el egyetlen másodperc alatt. az ém számítástechnikai és ügyvitelgépesítési vállalat és a központi statisztikai hivatal most megkapta az ural-1 továbbfejlesztett, nagyobb változatát, az ural-2 elektronikus számológépet. ez az első az országban és sokkal ügyesebb, mint az előző típus, mert másodpercenként száz helyett már 12 000 összeadást vagy kivonást tud elvégezni. ennek a kitűnő „matematikusnak”, nemcsak a tudása nagy, hanem a mérete is. a berendezés súlya 10 tonna, s így csupán 60 nagyládában tudták az országba szállítani.

a statisztikai hivatal műszaki szakértői most megkezdték az új gép szerelését a számítástechnikai vállalat váci uti részlegében. augusztus második felében már négy szovjet szakértő irányításával folytatják a munkát és gondos ellenőrző vizsgálatok után szeptemberben keltik életre ezt az óriás matematikust. a bonyolult szerkezetű gépet azonban meg kell védeni a hőmérsékleti ingadozástól, amely megzavarhatná az elektronikus agy működését. ezért mintegy félmillió forint értékű klimatizáló berendezéssel szabályozzák a levegő hőmérsékletét, hogy állandóan 22-23 fok meleg legyen az elektronikus szerkezetek géptermeiben. az új gépet két műszakban, felváltva használják majd a statisztikusok, valamint a számítástechnikai szakemberek és kutatók. új matematikai ~~tervezési~~ dolgoznak ki, amelyeknek alapján a gép válaszolhat majd fontos termelésirányítási és ipartelepítési kérdésekre, s megoldhatják a tervek költségvetéseinek és a legbonyolultabb statikai számításoknak a gépesítését./mti/

T módszereket

8.45/n

..
-7-

le

bb.13. új tárgyak, új módszerek a mezőgazdasági mérnökképzésben

i ie/n ká

1963. augusztus 14.

az ősszel kezdődő tanévben az agrárfelsőoktatási intézmények újabb jelentős lépést tesznek az oktatási reform célkitűzéseinek és a nagyüzemi mezőgazdaság követelményeinek megvalósítása felé. a tananyag bizonyos fokú módosításával és az üzemi gyakorlatok jellegének és szervezetének fejlesztésével biztosítják, hogy a leendő agrárszakemberek megfelelő alapokat kapjanak szakmájukhoz.

a mezőgazdasági mérnökképzésben jelentősen növelték az úgynevezett alapoó tárgyak óra számát- és korszerűsítették ezek anyagát. a - kertészeti és szőlészeti főiskolán például 40-nnel több a matematika- és 4 héttel több a kémia-órák száma, mint az előző években. a mezőgazdasági nagyüzemek létrejötté, s az ebből adódó termelési változások tették szükségessé néhány teljesen új tantárgy bevezetését is. ilyen többek között a kertész-képzésben a gépek üzemeléstana és az agrárgazdaságtan. az állatorvostudományi egyetemen- tekintettel a külföldi szakirodalom nagy szerepére-, kötelezővé tették a második idegen nyelvet, s államvizsga-tárgyként írták elő a nagyüzemi állattartásban rendkívül fontos állathigiéniá anyagát.

az üzemi gyakorlatokat úgy szervezik át, hogy minél hatékonyabban gyarapítsák a hallgatók ismereteit, felkészültségét. az agrármérnök-képző intézményekben, a tavalyi kezdeményezés alapján továbbra is fenntartják az államvizsga előtti öt hónapos üzemi gyakorlatot. az állatorvostan-hallgatók ezentúl csak a harmadik év után vesznek részt gyakorlaton, amikor bizonyos elméleti alapok birtokában már jobban hasznosíthatják az ott szerzett ismereteket.

a hét agrárfelsőoktatási intézménybe egyébként az idén 1120 első éves hallgatót vettek, illetve vesznek fel. rajtuk kívül 324-en nyertek előfeltételt a következő tanévre. /mti/

..

bb.14. recept szerint készül a siló szolnok megyében

vid/j ká n ká

1963. augusztus 14.

szolnok megyében megkezdődött a silózás. a termelőszövetkezetek több mint 25.000 hold termését raktározzák el a téli időszakra; számosállatonként általában 10 köbméter értékes, nedvdus takarmányt tárolnak. az idén - külön recept szerint - a sertések és a baromfiak részére is készül takarmány. a sertések részére zuzott zöldlucernát és tejes kukoricát kevernek sárgarépával, kaposztával, karalábéval és hulladék-paradicsommal. a baromfisiló is általában kertészeti hulladékból készül, csak ehhez még hagymát is adagolnak. /mti/

..

9.45 /zs

- 8 -

bb.15. korábban kezdődik a szüret heves megye borvidékein - jó közepes termésre van kilátás

vid/n ká

1963. augusztus 14.

heves megye híres borvidékein megtörtént az első termésbecslés. a szakemberek megállapítása szerint a tartósan napos idő után lehullott csapadék kedvezően hatott a fürtökre, a szőlőszemek fejlődésére. megyeszerte jó közepes termésre van kilátás, holdanként 7-8 mázssával többre, mint tavaly.

a kedvező terméskilátások következtében a termelőszövetkezetek a tervezettnél több szőlő értékesítésére szerződnek. az egergyöngyös vidéki állami pincegazdaság az előirányzott 80.000 hektoliter helyett 83.377 hektoliter bornak megfelelő termésre kötött eddig megállapodást a közös gazdaságokkal. a szőlő érése előrehaladott, úgyhogy a szüret egy-két héttel korábban kezdődik a szokottnál. /mti/

..

bb.16. eredményesen dolgoztak az első évben a pályaválasztási tanácsok

i vt/lk n sr

1963. augusztus 14.

a pályaválasztási tanácsok a legutóbbi tanévben kezdték meg országsszerte működésüket. a tapasztalatokkal kapcsolatban, - amelyeket most összegeztek - a művelődésügyi minisztériumban elmondották, hogy a pályaválasztási tanácsok működése általában eredményes volt. buztosították a helyi elhelyezkedési, illetve továbbtanulási lehetőségek ismertetését. füzeteket adtak ki, amelyek részletes tájékoztatást nyújtottak a pedagógusoknak és a tanuló ifjúságnak a pályaválasztással összefüggő legfontosabb tudnivalókról. különösen jó munkát végeztek tekintetben baranya, bács, hajdu, veszprém, szabolcs, toha, nógrád és pest megyében, valamint budapesten és pécsen.

a pályaválasztási tanácsok tevékenységét érdekesen támogatták - a szülői munkaközösségek útján - a nőtanácsok, a szülői akadémiája sorozat, amelyet csaknem minden megyében megszerveztek. néhány helyen a megyi kisz bizottság, a szakszervezetek megyei tanácsa és a hazafias népfront is bekapcsolódott a pályaválasztási felvilágosításba.

a korábbinál szervezettebben, tartalmasabban, konkrétan oldották meg a pályaválasztással kapcsolatos feladatokat az iskolákban. rendszeresen foglalkoztak ezzel a kérdéssel az osztályfőnöki órákon, s megbeszélték szülői értekezleten is. számos iskolában tartottak ankétot, amelyen a szülők és a diákok részletes tájékoztatást kaptak kérdéseikre, problémáikra.

/folyt.köv./

9.15 /zs

- 9 -

bb.16./ eredményesen dolgoztak ...1.folyt./n

a pályaválasztási tanácsok működésének köszönhető, hogy a jelentkezések megoszlása arányosabb volt a választási lehetőségek között, mint azelőtt.

a tapasztalatok arra mutatnak: a pályaválasztási munka továbbfejlesztésének fontos feltétele, hogy a társadalmi szervek - a nőtanács, a kisz, a szot, a hazafias népfront - a jövőben még fokozottabb segítséget nyújtsanak./mti/

..

bb.17. ujságolvasó falu

vid/n zs

1963. augusztus 14.

a vas megyei 1500 lakosu öriszentpéter községbe a felszabadulás előtt mindössze 50 darab különböző ujság járt, s csak a tehetősebb gazdák kísérték figyelemmel a világ eseményeit. egy közelmúltban végzett felmérés szerint öriszentpéteren ma már nincs olyan ház, ahova legalább egy napi, illetve hetilap ne járna. nem ritka azonban az olyan család sem, ahol rendszeresen már két napilapot és sajtóterméket is olvasnak. a községből összesen 992 napilapra, hetilapra, folyóíratra s egyéb sajtótermékre fizetnek elő./mti/

..

bb.18. Legyen alaposabb a lakóházak felújításának műszaki előkészítése - népi ellenőrök vizsgálata

i di/n sr

1963. augusztus 14.

budapesten a második ötéves terv költségvetéséből 5.2 milliárd forintot irányoztak elő az állami lakóházak javítására. tavaly egymilliárd forintból 504 épület teljes és 919 épület részleges felújítását végezték el. sokszorosan közérdekű a népi ellenőrök egyik legutóbbi vizsgálata, amely többek között a lakóépületek felújításának műszaki előkészítésével foglalkozott. tapasztalataik arról tanuskodnak, hogy gyakori még a hiba, amely akadályozza a rendelkezésre álló összegek gazdaságos felhasználását./folyt.köv./

9.20 /zs

- 10 -

le

bb.18./ Legyen alaposabb a lakóházak...1.folyt./n

megállapították például, hogy a felújítások műszaki előkészítésének ideje jóval hosszabb a kelletténél, s általában másfél-két évvel megelőzi a kivitelezést. nem számolnak azzal, hogy közben lényegesen megváltozik a ház állapota. mindmáig nem hangolták össze az előkészítés, a tervezés és a kivitelezés feladatait. ez pedig mind az építetónél, mind a tervezőnél gyakran felesleges műszaki és adminisztrációs munkatöbblettel jár.

rendszerint nem végzik el a lakóépületekre vonatkozó műszaki adatgyűjtést, s nem értékelik ki a korábbi hibák és javítások tapasztalatait. nincs megfelelő együttműködés a szükséges feltárások időpontjának meghatározásában sem. ráadásul az is előfordul, hogy későn értesítik a lakókat. a vizsgálatok nem terjednek ki az épület valamennyi megrökkant, elhasználódott, vagy feltehetően hibás szerkezetére. az is hátráltatja a munkát, hogy nem hangolják össze a különböző szakágazatok - az építész, a statikus, a gépész, az elektromosság, a mélyépítés - szakembereinek helyszíni szemléit. a szakvélemények gyakran különböző időpontokban készülnek, s nem olyan pontosak és részletesek, hogy egyértelműállásfoglalásra adjanak lehetőséget. a népi ellenőrök felhívták a figyelmet, hogy

teljesen megoldatlan az épületek gázvezetékeinek feltárása. a gázművek nem vállalja a munkát, más szerv beavatkozásához pedig nem járul hozzá. ez azzal jár, hogy a felújítás közben derülnek ki a hibák. nem kielégítő a földemek, a gépészeti csővezetékek, az elektromos vezetékek feltárásának, vizsgálatának jelenlegi formája sem. nem végeznek ellenőrző méréseket, s az adatgyűjtésbe nem ellégé vonják be a közműveket. a gépészeti berendezéseket nem figyelik meg működés közben, emiatt több esetben az egész berendezés felújítását, vagy kicserélését rendelik el, jól lehet kisebb javítás vagy alkatrészcsere elegendő lenne. a rossz, vagy hiányos szakvélemények alapján jónéhány esetben megalapozatlan, vagy felületese felújítási programok készülnek, amelyek nem körvonalazzák kellőképpen a felújítások terjedelmét és a lehetséges valamint gazdaságos korszerűsítéseket.

a hibák kijavítására a népi ellenőrök javasolták, hogy a felújítások műszaki-gazdasági előkészítésére a házkezelési igazgatóság szervezetében alakítsanak egy központi csoportot. külső szakvéleményeket csak különleges technikai felkészültséget igénylő vizsgálatoknál, vagy más, bonyolult esetekben vegyenek igénybe./mti/

le

..

9.30 /zs

- 11 -

bb.19. megkezdte a cementszállítást a dunai cement és mészmű

i sb/n vg

1963. augusztus 14.

a dunai cement és mészmű első gépsora már néhány hónappal ezelőtt megkezdte a próbatermelést. a cement szállításával azonban várni kellett, amíg megtelnek az ipartelep cementsilói. ezek a hatalmas betontartályok üresen is mintegy 20 centiméternyit süllyedtek a földbe, s így csak óvatosan, fokozatosan tölthették meg cementtel a silókat, hogy valamennyi egyszerre és egyenletesen süllyedjen tovább. ellenkező esetben elgörbültek, tönkre mentek volna a gyár husz silójának tetején elhelyezett csővezetékek és berendezések. a próbatermelés miatt gyakran le kellett állítani és megvizsgálni, szabályozni a gépeket, de most már megteltek a tartályok és megkezdődött a szállítás. eddig mintegy nyolcezer tonna cementet adott az új gyár az építőnek, s augusztus végéig előreláthatóan még 20 000 tonnát küld az építkezésekre./mti/

..

bb.20. budapest köztisztaságáért: nagyarányu gépesítés

i hbj/n vg

1963. augusztus 14.

a fővárosi tanács közmű és szolgáltatási igazgatósága - mint a fővárosi köztisztasági hivatal irányítója - már az év elején hozzálátott a nagyobb arányu gépesítéshez, már amennyire az anyagi lehetőségei megengedték. 25 olyan szórókocsit szerzett be, amely télen - felautomata berendezéssel - a sikos utakra homokot szór, nyáron locsolóautónak használható. vásárolt 25 billenőplatós csepel teherautót is. ezek a kocsik is alkalmasak télen hó- és homokszállításra, homokszórásra, az év egyéb időszakai-ban pedig a járdán „felejtett”, törmelék elszállítására.

a gépesítés terén a kezdeti lépéseket újabbak követik. már eddig két szovjet gyártmányu automata önfelszedő seprőgép érkezett, hamarosan munkába is állítják ezeket a masinákat és további öt hasonló gépet kap a fővárosi köztisztasági hivatal. tíz locsológéppel és hat új kuka szemétyűjtő kocsival is gyarapodott a gépkocsipark.

télidőre azonban még erőteljesebb a felkészülés a gépesítés terén. tizenöt csepel teherautót alakítanak át a hivatal kísérleti műhelyében seprőgéppé, amely a párcentis havat lesepri az uttestről, így elejét veszi a jégborda-képződésnek. érkeznek már a szovjetunióból azok a korszerű homokszórók, amelyeket egyben seprőgépnek is használhatnak. tízet kapunk belőle az idén. vásárolunk továbbá öt szovjet hóharácsolót. 1963-1964 telén már 130 hóekét tud felszerelni a fővárosi köztisztasági hivatal a saját gépkocsijaira.

ezek a gépek még korántsem elegendők a kézi erő pótlására, s még nincs megfelelő szerelőkárda a gépek karbantartására. a munka jó megszervezésére további intézkedésekre kerül sor./mti/

9.34 /zs

- 12 -

Le

bb.21. elkészült az eddigi legnagyobb teherbirásu portáldaru a magyar hajó és darugyárban

i sl/n vg

1963. augusztus 14.

a magyar hajó és darugyárban elkészült az eddigi legnagyobb teherbirásu portáldaru, amely 15 tonna áru emelésére alkalmas. a gépet elsősorban nagy tengeri kikötőben használhatják, hatalmas markolószerkezetével nemcsak a gondosan becsomagolt árut, hanem például az ömlesztett építőanyagot is könnyedén megragadja és rendeltetési helyére vezérli, s egyetlen ember irányításával naponta több ezer tonna áru megmozgatására is képes.

az új gép hosszabb ideig tartó üzemi próbái e héten kezdődnek, erre a célra 50 köbméter sódert már a darugyárba szállítottak. szovjet külkereskedelmi szervek már kilátásba helyezték, hogy a közlejövőben körülbelül ötven példányt rendelnek az új, 15 tonnás portáldaruból./mti/

..

bb.22. „fajtavadászat”, a konzerviparban - kísérletek 250 gyümölcs- és zöldségfajta feldolgozásával

i ie/n ká

1963. augusztus 14.

a mezőgazdaság mintegy száz különböző fajta gyümölcsöt és zöldséget termel, illetve szállít a konzervipar részére. a választék szám szerint elég bőséges, de a fajták egy része nem felel meg az ipar igényeinek. a konzerv és hűtőipari kutató intézet ezért az idén széleskörű „fajtavadászatot”, indított. a nagyobb mennyiségben feldolgozásra kerülő gyümölcs- és zöldségfélék - elsősorban a málna, szamóca, ribizli, meggy, kajszli- és őszibarack, valamint a paradicsom, paprika és uborka - itthon előforduló, de kevésbé ismert fajtáit kutatják fel. legbőségebb forrásuk a kísérleti intézetek, nemesítő telepek gyűjteménye, de egyéni termelőknél, kerttulajdonosoknál is találtak már több értékes fajtát.

a konzervipari igen sokféle igényt támaszt a gyümölcs- és zöldségfélékkel szemben. először is meg kell felelniök a nagyüzemi mezőgazdaság követelményeinek, mert csak a bőven termő és legalább részben géppel betakarítható növény ad olcsó nyersanyagot. továbbá: minden zöldség- és gyümölcsféléből szükség van különböző időpontokban beérő fajtákra, hogy a szedés és az elsődleges feldolgozás munkája minél kevésbé torlódjon. s végül a legfontosabb a minőség. a terméknek nyersen rendelkeznie kell a konzervtől elvárt tulajdonságokkal - például magas cukor- és vitamintartalom, szép szín, stb. - s ezeket a feldolgozás során is meg kell őriznie.

/folyt.köv./

Le

9.40 /zs

- 13 -

bb.22./,,fajtavadászat,, ...1.folyt./n

az agrotechnikai szempontból megfelelő fajtákat a konzerv és hűtőipari kutató intézetben laboratóriumi vizsgálatnak vetik alá, s az itt jónak bizonyultakat a kísérleti üzemben feldolgozzák. az idén 250 gyümölcs- és zöldségfajtából mintegy 500 féle készítményt állítottak, illetve állítanak elő. az előzetes vizsgálatok szerint máris több olyan fajtát találtak, amely a hőkezelés, tartósítás során is megőrzi eredeti hatóanyagait, aromáját és színét, s így a konzervipar értékes nyersanyaga lehet. ilyen például a ceglédi törzsgyümölcsben felfedezett cigánymeggy, amely különlegesen jó minőségű, magas vitamintartalmu, kiváló ízű, s igazi meggypiros színű lét ad. kőszeg környékén találtak egy őszi-barack-fajtát, amely olyan aprószemű, hogy étkezésre alkalmatlan, viszont belőle készült dzsem még jobb aromájú, mint a jó minőségű nyers őszi-barack.

a konzervipar javaslatot tesz majd a mezőgazdaságnak, hogy a feldolgozásra legalkalmasabb fajtákat minél gyorsabban szaporítsák el. a ceglédi cigánymeggyből már meg is kezdték egymillió csemete telepítését./mti/

..

bb.23. a borsodi földeken is a bezosztája 1-es intenzív búzát vetik

vid/n ká

1963. augusztus 14.

a malóipari és terményforgalmi vállalat borsodik elosztótelepeire megérkezett az őszi árpa, a rozs, valamint az őszi buza vetőmagja, s a termelőszövetkezetek megkezdték az új vetőmag átvételét.

az idén a tavalyinál mintegy háromszor nagyobb területen, összesen 100.000 holdon vetnek intenzív búzát, elsősorban az eddig legjobban bevált szovjet bezosztája 1-est. ez a búzafajta bírja az északi felvidék szélsőséges időjárását, a sokszor hótakaró nélküli, kemény fagyokat, s a késői tavaszodás ellenére

is jó termést hoz. a járások mezőgazdasági osztályai ügyelnek arra, hogy a nagy terméshozamu buza a legkedvezőbbben megmunkált földekbe kerüljön. a szerencsi járásban felmérték, hogy melyek azok a szövetkezetek, amelyek optimális körülmények között tudják termelni a bezosztája 1-et, és elsősorban ezekben a gazdaságokban vetik a fajtát./mti/

..

9.50 /zs

- 14 -

bb.24. közvéleménykutatás a vasi falvakban

vid/n ká

1963. augusztus 14.

az elmúlt hetekben közvéleménykutatást rendeztek a falvakban a vas megyei földművesszövetkezetek. arra kértek válszt, hogy mit vegyenek fel kölcsönzõlistára a szövetkezeti üzletek. mintegy 10.000 falusi ember mondott véleményt a földművesszövetkezetek szolgáltató tevékenységéről. a javaslatok között szerepelt többek között, hogy a földművesszövetkezetek járasonként hozzanak létre háztartási gépjavitó-részleget, legyen több mosógép, por-szívó és padlókefélõgép, vegyék fel a kölcsönzõsi listára a varrógépet, a szõlõprést, a magasnyomású permetezõgépet, s a kerékpárt is.

a kérelmeket, javaslatokat a lehetőségek szerint azonnal teljesítik. a szövetkezetek vas megyei központja máris intézkedett, hogy a körzeti földművesszövetkezetek az igényeknek megfelelően bővítsék a kölcsönzõsi cikkek számát, s hogy a járásokban mielőbb nyissák meg az önálló szolgáltató boltokat./mti/

..

bb.25. négy új szélesvásznú filmszínház bács megyében

vid/n zs

1963. augusztus 14.

az idén újabb négy szélesvásznú filmszínházzal gyarapodik bács megye. tiszakécskén és kiskunmajsán a felépült művelődési palotákban rendeztek be szélesvásznú mozi. tasson félmillió forint költséggel korszerűsítették a régi mozi, kiskunhalason pedig új filmszínházat rendeztek be. a megyében ma már 36 szélesvásznú filmszínházat tartanak nyilván./mti/

le

..

9.55/n 11 0

-15-

bb 26. négy épület egymás fölött - nagyértékű leletek a táci római-kori ásatásoknál

vid zs/tné vm zs

1963. augusztus 14.

tác község határában az egykori gorsium római kori település helyén immár hatodik éve tart a feltárási munka. az elmúlt napokban az ásatások során új, nagyértékű leletek kerültek napfényre. a többi között találtak egy rendkívül szépen mintázott római lapény-sütő-mintát relief diszitással, hátlapján a mű görög mesterének nevével, egy silvanus kőszobrot és előkerültek egy világító tor-nyocska részei is.

a leletekre a nemrégiben kiásott harmadik és negyedik villában bukkantak. a régészek most az ötödik villaépület feltárási dol-goznak. itt eddig egymás felett négy épületet találtak, az első századból, illetve a negyedik század végéig terjedő időből./mti/

- . -

bb 27. összegyűjtik a 25 évvel ezelőtti munkás-dalos találkozó emlé-keit szombathelyen

vid zs/tné vm zs

1963. augusztus 14.

ősszel szombathelyen nagyszabású országos dalos találkozót rendeznek, a városban 1938-ban lezajlott országos munkás-dalos fesztivál emlékére. a művelődési otthon szakkörei elhatározták, hogy magnetofonszalagon megőrkítik a negyedszázaddal ezelőtti találkozó ma is élő részvevőinek visszaemlékezéseit és a régi munkásdalárdák megmaradt dokumentumaiból, fényképeiből kiállítást rendeznek. az akkori mémosz énekkar - amely a fesztivál rendezője volt - mai jogutóda, a derkovits művelődési otthon énekegyüttese természetesen részt vesz a mostani dalos találkozón és szép műsor-al köszönti hallgatóságát./mti/

- . -

bb 28. a bükk legnagyobb barlangrendszerében élettani megfigyelések-re készülnek a diósgyőri barlangkutatók

vid te vm ki

1963. augusztus 14.

egy esztendeje fedezték fel a diósgyőri barlangkutatók a létrástetői víznyelőt, az ugynevezett szepessy zsombolyt. a 175 méteres, lépcsőzetesen mélyülő kürtőn leereszkedve tártak fel a bükk eddig ismert legnagyobb barlangrendszerét.

/folyt.köv./

10.00/zs

- 1 -
- 16 -

/bb 28. a bükk.....1.folyt./vm

a diósgyőri barlangkutatók most érdekes kísérletre szánták el magukat. augusztus 19-től 4 napot akarnak a barlangban eltölteni, s közben élettani megfigyeléseket végeznek. mérik testük hőmérsék-letét, vérnyomását, szivverését és egyéb élettani funkcióikat, ugyanakkor megkísérlik a továbbhaladást elzáró szifonok kibontását is. már megkezdtek az élelmiszerek lehordását a barlangba./mti/

- . -

bb 29. már kétezer brigádtag szerezte meg a szocialista címet a dunai vasműben

vid lk vm ki

1963. augusztus 14.

a dunai vasműben az év végén lesz négy esztendő a szocialista brigád cím megszerzéséért indított versenymozgalom. a vasmű vörös csillag brigádjától indult el a kezdeményezés, amely a kohászati üzemen belül azóta mély gyökeret vert. a vasmű szakszervezeti bizott-sága a négyéves fejlődés történetéről, a szocialista brigádok mun-kájáról és életéről az ősszel kiállítást rendez. képekben és grafiko-nokon mutatja be a mozgalom elterjedését. a vasműben jelenleg 474 brigád 5572 tagja, tehát a dolgozók fele versenyez a szocialista címért vagy annak megtartásáért, ugyanis 181 brigád kétezer tagja már megszerezte a szocialista oklevelet, illetve a szocialista bri-gádjelvényt./mti/

- . -

bb 30. tíz méterrel csökkentették a viznivót a visontai szénmezőben

vid te vm ki

1963. augusztus 14.

a visontai külszíni széntermelés előkészítésénél az egyik legfontosabb feladat a talaj víztelenítése. ez a munka jelentős szakaszhoz érkezett. mintegy százezer négyzetméter területen 6 méterrel 16 méter mélyre csökkentették a viznivót. ezen a területen eltávolították a szénmezők feletti földrétegből a felesleges vizet és így lehetővé vált a földmunkák megkezdése. már megérkeztek az első gépek, amelyekkel a földfelszint egyengetik el, hogy akadály-talanul mozoghassanak a hatalmas földkotró gépek. az év végéig mintegy félmillió köbméter földet mozgatnak meg 650 méter front-szélességben. a víztelenítési munkákat folytatják, naponta hatezer köbméter vizet távolítanak el a talajból./mti/

- . -

10.06/zs

- 17 -

bb 32. a tudomány és a gyakorlat összefogása az emberért - tudományos kutató bázis a gyöngyösi félvezető és gépgyárban

i ms/gk vm sr

1963. augusztus 14.

a magyar tudományos akadémia gyermeklélektani intézete, amely tulajdonképpen csak nevében gyermeklélektani, hiszen évek óta általános pszichológiai problémákkal is foglalkozik, az év elején munkalélektani osztállyal bővült. az intézet még a múlt évben szocialista szerződést kötött a vörös csillag traktorgyárral a mezőgazdasági gépgyártás munkafolyamatainak elemzésére. idén májustól az egyesült izzó gyöngyösi félvezető és gépgyárával is szocialista szerződést kötött az intézet. alig három hónap alatt a gyár több helyiségből álló munkalélektani laboratóriumot bocsátott a kutatók rendelkezésére, ahol ma már több fontos műszerrel is felszerelve folytatják a vizsgálatokat és kutatásokat.

az akadémiai intézet szakembereinek irányításával öt főnyi személyzet dolgozik a laboratóriumban. a szocialista szerződés alapján az intézet elvállalta, hogy a gyár orvosi laboratóriumával, illetve rendelőjével együttműködve elkészíti a különböző üzemi munkafolyamatok lélektani elemzését és meghatározza, milyen intézkedésekre van szükség, hogy a munka tárgyi feltételei minél jobban igazodjanak a termelő emberhez. a külső feltételek vizsgálata többek között kiterjed olyan dolgokra, hogy a munkaasztalok, székek alakja és méretei összhangban vannak-e a dolgozók testméreteivel, megvan-e a folytonos figyelmet és éles látást kívánó munkához a megfelelő megvilágítás, stb. ezek a vizsgálatok máris sok érdekes megállapításra vezettek. volt például olyan munkagép, amelynek elhelyezése lehetetlenné tette, hogy a dolgozó kényelmesen szemben ülve végezhesse munkáját, természetellenes testtartásban, oldalt ülve kellett dolgoznia. a tanulmányok alapján javaslatot tesznek a meg nem felelő munkaeszközök és berendezési tárgyak kicserélésére, illetőleg átalakítására.

a különböző munkafolyamatok elemzése részint teljesítménydiagrammok, részint filmfelvételek alapján történik. célja egyrészt azoknak az emberben rejlő okoknak felderítése és minimálisra csökkentése, amelyek selejttermeléshez vezetnek, másrészt adatgyűjtés az alkalmassági vizsgálat módszereinek kidolgozásához. ebben a gyárban, ahol a dolgozók finom munkát végeznek, fontos a látás élessége, a kitartó figyelem, amely egyszerre különböző jelenségek megfigyelésére is képes, de ugyanakkor jól türi a monoton munkafolyamat álmosító, közömbösítő hatását is.

/folyt.köv./

10.15 /zs

- 18 -

11.22.

/bb 32. a tudomány.....1.folyt./vm

további fontos tényező a kézügyesség, az ujjak finoman koordinált működése. a filmezésen kívül használnak egy 12 csatornás mozgáselemző berendezést, amellyel akár egész napon át folyamatosan egyszerre nyolc-tíz munkamozdulatot is lehet regisztrálni. egy másik magyarországi konstrukciójú műszer, az ugynevezett pulzusfrekvenciámérő, ugyancsak teljes műszakon át feljegyzi a dolgozó szív működéséről nyert adatokat, amelyek különösen a fáradtságvizsgálatnál hasznosak.

aránylag rövid idő alatt kidolgozták az alkalmassági vizsgák módszerét. ezek a vizsgálatok részben a teljesítmény emelkedését, részint a munkaerővándorlás csökkentését eredményezhetik és hozzájárulhatnak az adott körülmények között legjobb munkaerőgazdálkodáshoz, az üzemi törzsgárda kialakításához. a fáradtsági vizsgálatok pedig fontos eszközei a munkásvédelemnek, mert tisztázzák, milyen ártalmakat kell megelőzni, hogy a munkás kényelmesen és nagyobb termelékenységgel dolgozhassék. azt is tanulmányozzák majd, hogy milyen időpontban és mekkora időtartamu fizetett munkaszünetet érdemes beiktatni a munkába, a munkások védelme és a termelés növelése érdekében.

a kutatások eredménye azonban tulterjed a gyáron, mivel a szerződés alapján felszerelt munkalélektani laboratórium egyben a gyermeklélektani intézet kutató bázisa is. az itt szerzett megállapítások, kialakított alkalmasságvizsgálati módszerek más üzemekben is hasznosíthatók lesznek. a dolgozók antropometrikus adatainak, testméreteinek felvétele megmutatja, hogy a külföldről importált gépek milyen átalakításokkal válnak nálunk a legalkalmasabbá a nem fárasztó és mégis eredményesebb termelésre. az egyes országok lakosságának általános adatai ugyanis erősen eltérnek, például az egyesült államok és japán férfilakosságának átlagmagassága mintegy 20 centiméteres eltérést mutat. végül a szocialista szerződés módját nyújt a tudomány embereinek, hogy bizonyos pszichológiai és fiziológiai folyamatok mérésére alkalmas új műszereket kísérletezzenek ki, amelyek szintén széles körben lesznek majd alkalmazhatók a munkafolyamatok és a munka sikerében szerepet játszó lélektani tényezők vizsgálatára, az optimális munkakörülmények meghatározására./mti/

- . . -

bb 31. háztáji gazdaságonként 10 mázsa széna

vid j vm ká

1963. augusztus 14.

több mint 250 vagon szénát raktak eddig kazlakba a nádudvari vörös csillag termelőszövetkezet állattenyésztési központjaiban.

/folyt.köv./

10.20 /zs

- 19 -

le

/bb 31. háztáji.....1.folyt./vm

1500 hold pillangóست öntöztek ebben az esztendőben a közös gazdaságban, s így a szárazság ellenére is kiváló termést takarítottak be. a nagyszámu közös állatállomány téli takarmányszükségletének biztosítása mellett gondoskodnak a tagok háztáji állatállományáról is. elsősorban azok kapják a nagyobb természetbeni részesedést, akik több állatot tartanak, többet értékesítenek. háztáji gazdaságokként átlag 10 mázsa szénát kapnak a vörös csillag tsz tagjai./mti/

- . -

bb 33. érdekes kutatómunkához kezdtek az oroszlanyi bányákban

vid lk vm ki

1963. augusztus 14.

a korszerű bányaművelés egyre több tudományág segítségét veszi igénybe. az oroszlanyi bányákban például az egyik kombájnjuknak azért tudták jelentősen növelni a teljesítményét, mert ahhoz a kohászati szakemberek speciális késacélt állítottak elő. most a matematikát hívták segítségül. a bányászati kutató intézet szakembereivel közösen egészen új, a bányászatban még ismeretlen kutató munkához kezdtek. a művelés alatt álló területek talpazatának és főtéjének összefüggéseit tanulmányozzák. most a tizenhatos, majd a huszonegyes aknán végeznek méréseket. négy szakaszra osztva a frontfejtést 20 mérődobozt helyeznek el a támok alatt. három mérnök és hat technikus óránként méri a támok terhelését, valamint a támok mellett elhelyezett megfigyelő pontok alapján a főte és a talp közötti távolság változásait, elmozdulását.

számos tapasztalatból ugyanis azt a következtetést vonták le, hogy a frontok különböző részein nem egyformán duzzad a talp, illetve hajlik le a főte. ezeket a mozgásokat befolyásolja a telep vastagsága, a front homlokhossza és a frontsebesség. ha ezeket az összefüggéseket megismerik, meg tudják majd állapítani, hogy a különböző telepeken milyen biztosító szerkezettel, milyen fronthomlokhosszal és milyen fronti sebességgel érhetik el a legnagyobb termelékenységet./mti/

- . -

bb 34. 12 millió dollár értékű gépi berendezés beszerzését készíti elő külkereskedelmünk a papirgyártóipar számára

i sz/lk vm vg

1963. augusztus 14.

a következő években nagymértékben növekszik az egy lakosra jutó papír mennyisége. több papírra van szükség a könyvkiadás fokozásánál és a csomagolástechnika javításánál is.
/folyt.köv./

le

10.30 /zs

- 20 -

/bb 34. 12 millió.....1.folyt./vm

a könnyűipar fejlesztési terveiben ezért jelölte meg a papirgyártás gyorsított növelését, amelyet részben a régi gépek korszerűsítésével, részben új gyárak építésével üzembehelyezésével kíván elérni.

már megkezdődött a dunai szalmacellulózgyár mellett létesülő papirgyár építése, a csepeli papirgyár hullámlemez-doboz gyártó vertikummal bővül, s a könnyűipari tervező iroda mérnökei hozzáláttak egy vékonypapirgyár tervezéséhez is. új egységekkel egészül ki a csepelin kívül a szolnoki papirgyár is, pesterzsébeten pedig a régi gépeket korszerűsítik.

a papiripar e nagyarányu beruházásaihoz külföldi gépekre van szükség. a dunai szalmacellulózgyár számára a szovjetunióban készülő két nagy papirgyártó gépegység, amelynek szállításáról néhány hónappal ezelőtt kötötték meg a szerződést. a papiripar többi beruházásához ezenkívül még 12 millió dollár értékű gépi berendezést kell beszerezni. az importtal megbízott technoimpex külkereskedelmi vállalat e tetemes összegű bevásárlás előtt széleskörű piackutatást végez. a gépek szállítására sok külföldi cég jelentkezett. elküldték ajánlataikat svéd, finn, francia, angol, nyugatnémet, holland gyárak, sőt még japánok is. a pesterzsébeti papirgyár két kisebb teljesítményű gépsorának rekonstrukciójához szükséges berendezésekre osztrák cégekkel már megkötötték a megállapodást. további üzletkötésekre - például a csepeli 6-os számú és a szolnoki 4-es számú új gépegységek megrendeléseire pedig rövidesen sor kerül./mti/

- . -

bb 35. bókol a rizs az alföldön

vid j vm ká

1963. augusztus 14.

szolnok megyében, az ország legnagyobb rizstermelő körzetében csaknem 16.000 holdon kalászol a növény. a szakemberek a termésbecsítő határszemléken megállapították, hogy az időjárás eddig kedvező volt a rizs fejlődésére és az idén az elmúlt évek legjobb termését takarítják be. a tiszasülyi állami gazdaságban 1800 holdon átlagosan 12 mázsa termést várnak. bánhalmán, a középtiszai állami gazdaságban 11.5 mázsa termés ígérkezik. a szövetkezetek közül a legmagasabb termést a kenderesi haladás tsz-ben várják. a növény fejlettségi fokából legalább 15 mázsa termésre következtetnek. az egyes fajták közül a dunghan shali és a dubovszki kalásza már bókolnak./mti/

10.50 /zs

- 21 -

le

bb.37. a magyar békemozgalom tovább küzd, hogy az atomfegyver-kísérletek részleges betiltását újabb egyezmények kövessék - az országos béketanács elnökségének nyilatkozata

1 di/n sr

1963. augusztus 14.

az országos béketanács elnöksége nyilatkozatot adott ki a részleges atomcsend-egyezménnyel kapcsolatban.

- a magyar békemozgalom örömmel üdvözi a megegyezést - hangzik a nyilatkozat -, amelyet a szovjetunió az emriai egyesült államok, és az egyesült királyság kötöttek az atomfegyver-kísérletek részleges betiltására, az atomfegyver-kísérletek súlyosan veszélyeztették az emberiség egészségét, s a fegyverkezési hajszát fokozták, így a minden eddiginél rettenetesebb háború előkészítését szolgálták, sértették az emberiség közös érdekeit.

- az egyezmény példáját adja, hogy a tárgyalások szellemében, főbejáró ügyben is, rendezni lehet a nagyhatalmak közötti vitákat. a megállapodás, bár tartalmában korlátozott, hiszen a földalatti atomkísérletekre még nem terjed ki, világra szóló jelentőségű, mert alkalmat ad arra, hogy valamennyi békeszerető ország csatlakozzék hozzá. mozgalmunk tovább küzd azért, hogy az egyezményt terjesszék ki a földalatti atomkísérletek betiltására, s hogy az egyezményt újabb egyezmények kövessék, amelyek lépésről lépésre megközelítik a békeszerető emberiség végső célját, az általános teljes és ellenőrzött leszerelést. megelégedéssel látjuk, hogy a különböző országok egyetértésükről és csatlakozó szándékukról tesznek nyilatkozatokat, a magyar népköztársaság kormánya, amikor csatlakozott az egyezményhez, a dolgozó magyar nép általános óhaját teljesítette.

- elítéljük azokat a hatalmakat, amelyek vonakodnak a megállapodás elismerésétől, nem tudják felfogni az egyezmény jelentőségét, s annak a történelmi pillanatnak az értékét, amikor a megegyezés szelleme utat tör magának. mi elérkezettnek látjuk az időt, hogy erőnket a világ valamennyi békekedvelője egyesítve arra használjuk fel, hogy elhárítsuk az akadályokat a további megegyezések előtt. a háborúval fenyegető vitás kérdéseket rendező nagyhatalmi tárgyalások sokáig egyhelyben vesztegeltek, most úgy látszik, megnyílt az út./mti/

11.00/zs 11.35.

- 22 -

fe

bb 36. beváltak a hazai gyártmányu hengerek salgótarjánban

vid te vm ki

1963. augusztus 14.

a salgótarjáni acélárugyár másfél éve üzembehelyezett hideghengerművében sok problémát okozott a német szövetségi köztársaságból vásárolt hideghengerlő berendezések eltört, vagy elkopott alkatrészeinek pótlása. salgótarjánban már az üzembehelyezést követően kísérleteztek az alkatrészek hazai gyártásával. most a hengerek egyik legfontosabb tartozékának, a hengereknek hazai gyártását oldották meg. az acélárugyári műszaki csoport javaslata alapján csepelen készítettek el a különleges ötvöztetésű hengereket, amelyek a nyugat-német gépekbe építve már hetek óta zavar nélkül és hibátlanul dolgoznak. az eddigi eredmények lehetővé tették, hogy a jövő évi hideghenger importot több mint egymillió devizaforint értékkel csökkentse./mti/

- . -

bb 38. üzemi technikum és esti egyetem a wilhelm pieck gyárban

vid te vm ki

1963. augusztus 14.

az általános iskolán kívül ez év őszén üzemi technikum és esti műszaki egyetem nyílik a győri wilhelm pieck vagon-és gépgyárban.

a kétműszakos oktatású gépipari technikum a vállalat kezelésében saját oktatói karral működik. az előadásokat délelőtti és délutáni tartják, s így azokat a délelőtti és a délutáni műszak dolgozói is látogathatják. az üzemi technikumra kilencvenketten jelentkeztek.

a műszaki egyetem esti tagozata gépészmérnöki karon ugyan-csak az ősszel nyílik meg a wilhelm pieck gyárban. az előadásokat nagyobb részben budapesti egyetemi tanárok tartják. az esti egyetemre százhuszonkilencen kérték felvételüket a gyár dolgozói közül./mti/

- . -

fe

11.05/zs 11.35

- 23 -

bb39. darabos iván látogatása a dunántuli ifjúsági építőtáborokban

vid zs/tné vm zs

1963. augusztus 14.

darabos iván, az mszmp központi bizottságának tagja, a központi bizottság kulturális és tudományos osztályának vezetője szerdán felkereste a zalaszentgróti állami gazdaság gógánfalai üzeme-egységében működő ifjúsági építőtáborát. a táborban 400 középiskolás lány segíti a boggyósgyümölcsök betakarítását. darabos iván megtekintette a tábor sátrait és elbeszélgetett az ország különböző részeiből itt dolgozó fiatalokkal. a látogatáson résztvett pohánka józsef, a megyei pártbizottság titkára és szabó jános, a megyei kisz-bizottság titkára is.

darabos iván délután a vas megyei szentgotthárdi építőtáborát kereste fel./mti/

- . -

bb 40. negyvenezer forint kárt okozott a dégi szabadságtermelőszövetkezetnek a gondatlanságból okozott tűz

vid zs thé vm zs

1963. augusztus 14.

a dégi szabadság termelőszövetkezet szérűskertjében az egyik hatalmas lucernakazal kigyulladt és a gyorsan terjedő tűz több mint 40.000 forintos kárt okozott. a tüzet az okozta, hogy a termelőszövetkezeti tagok vízesen rakták kazlakba a lucernát, nem ellenőrizték belső hőmérsékletét és öngyulladás következett be. a székesfehérvári és a dégi tűzoltóknak megfeszített munkával sikerült megfékezniük a tüzet./imti/

- . -

bb 41. napirenden a férfi-divatcikkek gyártása - az idén 1,400.000 nyakkendő kerül forgalomba

i sz/lk vm vg

1963. augusztus 14.

a szokástól eltérően most nem a nők, hanem a férfiak öltözködéséhez tartozó divatcikkek gyártását tűzte napirendre az ipar és a kereskedelem. a divatáru nagykereskedelmi vállalat szerdán a belkereskedelmi minisztérium tanács köruti bemutató termében ankétot és kiállítást rendezett. főként nyakkendőket, sálakat, sapkákat mutattak be és megvitatták, hogy azok közül melyek kerüljenek forgalomba a jövő év első felében. a világos helyett most a sötétebb tónusú nyakkendő a divat és diszkrét szövésmintájának színe csak néhány árnyalattal világosabb az alapszínénél.
/folyt.köv./

13. 15./tgy

-24-

le

/bb 41. napirenden.....1.folyt./vm

ismét divat a rajzos szövés minta motívum, amelyből egyet-egyét vagy a megkötő alatt vagy a háromszög részben helyeznek el. az idén a tavalyinál 100 000-rel több, 1,400.000, jövőre pedig 1,600.000 nyakkendő kerül forgalomba, mert a jól öltözöttséghez már nemcsak télen, de más évszakokban is hozzátartozik a nyakkendő viselet, még akkor is ha nem túl kényelmes. a szakmai kiállítást az ország valamennyi divatáru kiskereskedelmi vállalatának képviselői meglátogatják, de meghívták a kábelgyári és a csepeli fiatalok egy-egy csoportját és az mtk sportolóit is, hogy mondják el véleményüket a bemutatott mintadarabokról./mti/

- . -

bb 42. időjárásjelentés

tné vm hk

1963. augusztus 14.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 14-én, szerdán délben 12 órakor:

esők, zivatarok

európát óceáni eredetű hűvös légtömegek árasztották el, ennek következtében sokfelé esős időjárás alakult ki.

hazánkban tegnap felhőátvonulások voltak, többfelé esett az eső. egy-két helyen zivatar is keletkezett. a ma reggel 7 óráig leesett eső mennyisége a dunántul déli megyékben elérte a 10-13 mm-t. napközben a hőmérséklet országszerte 25-30 fokig emelkedett. ma hajnalban a levegő 14-18 fokig hűlt le.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 22.2 fok volt, a sokévi átlagnál 1 fokkal magasabb.

budapesten szerdán 12 órakor a hőmérséklet 20 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 771 mm, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete siófokon 23 fok.

várható időjárás csütörtök estig: felhőátvonulások esőkkel, zivatarokkal, mérsékelt szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 16-19 fok. legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 24-28 fok között.

/ a duna vízállása szerdán reggel 205 cm./mti/

- . -

13 .25 /zs

- 25 -

le

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb.13. számú hír:/ új tárgyak, új módszerek a
mezőgazdasági.../ 4. bekezdésének 3 sorában a szöveg helyesen
a következő:

324-en nyertek előfelvételt

/mti/

..

bb.43. kis diesel-motorok készültek el a wilhelm pieck gyárban

vid/n hk

1963. augusztus 14.

vasuti járművek diesel-motorjain kívül az idén sorozatban
kezdtek gyártani a győri wilhelm pieck vagon- és gépgyárban a
jmc-130 jelű kéthengeres, 26 lóerős diesel-motorokat is, amelyeknek
készítését a kismotor- és gépgyártól vették át. ezeket a kis
diesel-motorokat részben a hazai háogytárak használják, mint áram-
fejlesztő gépegységet, részben a mezőgazdasági nagyüzemek veszik
át öntözőszivattyúk működtetéséhez, és exportra is kerül belőlük.
az első tíz motor már elkészült és elszállításra vár. az év végéig
összesen 200 ilyen diesel-motort készítenek a wilhelm pieck gyár
dolgozói./mti/

..

bb.44. nyolcszáz vagon hőkezelő üzem építését kezdték meg
orosházán

vid/n hk

1963. augusztus 14.

orosházán 800 vagonos hőkezelő üzem építését kezdték meg.
az új üzemben vöröshagymát és burgonyát tárolnak. a hőkezelőben
télen-nyáron a kivánságnak megfelelő hőfokon tárolják az étkezésre
és a vetésre szánt burgonyát, vöröshagymát./mti/

..

bb.45. kilencvennyolctonnás gépóriás szerelését kezdték meg
visontán

vid/n ki

1963. augusztus 14.

visontán, az ország legnagyobb kiterjedésű külszíni bányájának
előkészítésénél mintegy százezer négyzetméter területen tizenhat
méter mélyre süllyesztették a viznivót és rövidesen megkezdik a
nyitóárkok mélyítését is. a nagy kiterjedésű bányában német gépekkel
takarítják le a földet és a lignitet is ezek a gépek termelik ki.
a gépszerelési munkák előkészítésére visontára érkezett kelet-
német szakemberek szerdán erich berger irányításával 98 tonnás
mammutgép szerelését kezdték meg. a többemelet magas gép egy-
egy merítőbödönjének ürtartalma háromszáz liter. a gép szerelése
körülbelül egy hónapig tart./mti/

..

14.45/szb

-26-

bb 46. tíz éven át minden ujitási versenyt megnyert az éddsz-
jubileumi ünnepek győztes

vid te-lm ki

1963. augusztus 14.

szerdán jubileumi ünnepséget tartottak győztes abból
az alkalomból, hogy az északdunántúli áramszolgáltató vállalat
tíz év óta mindig első helyezést ért el az iparág vállalatainak
ujitási versenyében. tíz év alatt 14 500 ujitási javaslatot
nyújtottak be a vállalat dolgozói és az elért tényleges megtaka-
ritás 48 millió forint. három és fél-
millió forint ujitási díjat fizettek ki.

az ünnepségen schiller jános, a nehézipari minisztérium
villamosenergiaipari igazgatóságának vezetője méltatta az ujit-
si mozgalom jelentőségét és kitüntetések, jutalmakat, oklevele-
ket adott át azoknak, akik a legjobb eredményt érték el az
ujitási mozgalomban.

az ünnepségen üdvözölték a jubiláló vállalatot a szot,
a vasas szakszervezet és a találmányi hivatal képviselői is. a
felszólalók beszámoltak arról, hogy az állandóan fejlődő ujitási
mozgalom a múlt évben 2 milliárd 382 millió forint utókalkulált
tényleges megtakarítást eredményezett az országban. bejelentették,
hogy új rendelet készül, amely még jobb alapot teremt majd az
ujitók munkájához. az új rendelet elősegíti a kgt országok ujitói
közötti kapcsolatot is.

az ünnepség végén a dolgozók nevében nagy károly igazgató
ígérte meg, hogy továbbra is jó eredményeket igyekeznek elérni
az ujitási mozgalomban./mti/

..

bb 47. eltemették bresztovszky ede ujságirót

t há/tr sr

1963. augusztus 14.

szerdán a farkasréti temetőben nagy részvétellel helyezték
örök nyugalomra bresztovszky ede ujságirónak, a munkásmozgalom
régis hírcsillagának hamvait. a ravatalnál a magyar ujságírók orszá-
gos szövetsége, a szabad föld szerkesztősége nevében szent-
királyi jános, a szabad föld főszerkesztője bucsuzott a tiszta
tollu ujságirótól, aki a század első évtizedében a szervezett
munkásság központi lapjánál, a népszavánál kezdte meg ujságírói
munkásságát. fél évszázados ujságírói és szerkesztői tevékenység-
ével mindig a munkásosztály, a nép ügyét szolgálta.

az urnakertben a párttörténeti intézet nevében erényi
tiber osztályvezető vett bucsut a szocialista munkáskultúra
régis hírcsillagától.

bresztovszky edét a családtagokon kívül sok régi pálya-
társa és barátja kísérte el utolsó útjára. /mti/

..

16.23/-szb

-27-

KR

bb.50. megkezdtek az aranyfej forgatását

t s/hmé csm fm

1963. augusztus 14.

James Hill angol rendező vezetésével szerdán győrt megkezdtek az első magyar-angol koprodukcióban készülő film, az aranyfej forgatását. a forgatókönyvet Stanley Gouldner és Boldizsár Iván írta. operatőr Hildebrand István. a film két főszereplője a magyar eszteregályos Cecília és egy nyolc éves angol kislány, Lorraine Power. a forgatócsoport a héten a Győri utcákon, a piacon és a dunai rakparton készít felvételeket. a jövő héten eszteregomban forgatnak. / mti/

--

bb.51. étkezési borszőlő, vöröskáposzta és magvaváló szilva a piacon

i n.j. /j csm ká

1963. augusztus 14.

a nagyvásártelepre szerdán 93 vagon és 239 tehérgépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 10 vagon étkezési burgonya, 4 vagon vöröshagyma, 2 vagon fejeskáposzta, 5 vagon paradicsom, 8 vagon zöld- és fehér paprika, 5 vagon uborga, 2 vagon fokhagyma, 1 vagon alma, 1 vagon vegyes gyümölcs, 42 vagon görögdinnye, 5 vagon sárgadinnye, 4 vagon vágott baromfi és 4 vagon tojás.

a földművesszövetkezetek budapesti értékesítő vállalata megkezdte az étkezési borszőlő, a vöröskáposzta és a magvaváló szilva árusítását. az étkezési borszőlőt kilónként 6.60, a vöröskáposztát 2.60, a magvaváló szilvát 4 forintért hozta forgalomba. a paradicsompaprika fogyasztói árát kilónként 3.60-4.20 forinttra mérsékeltek. / mti/

--

16.29/-szb

-28-

169

bb 48. rendkívüli feladatok a MÁV előtt: az év végéig 46,5 millió tonna árut kell szállítani - tárcaközi operatív bizottságot hívtak létre - a legfontosabb a kocsiforduló lerövidítése

t nbj/lk/m/vg

1963. augusztus 14.

Dr. Csanádi György a közlekedés és postaügyi miniszter első helyettese, a MÁV vezérigazgatója szerdán sajtótájékoztatót tartott a magyar sajtó házában, amelyen elsősorban a teher-áruszállítás kérdéseivel foglalkozott. kifejtette: a vasutra még talán soha sem hárult olyan nagy felelősség mint ezekben a hetekben, a következő hónapokban. a népgazdasági tervek teljesítése ugyanis nagyrészt attól függ, hogyan birkózik meg a vasut a szállítással mutatkozó nehézségekkel. a MÁV az év első négy hónapjában a kemény tél miatt nem tudta áruszállítási tervét teljesíteni. igaz, hogy minden eddiginél nagyobb teljesítményt nyújtott - a hiány azonban nem tudta pótolni. még júliusban sem, amikor 12 százalékkal több árut szállított mint a múlt év hasonló időszakában.

Jelenleg is a korábbi évek őszi forgalmához hasonlítható a vasut teljesítménye. a MÁV dolgozói rendkívüli erőfeszítéseket tesznek a feladatok megoldására, hiszen 46,5 millió tonna árut kell az idén még szállítaniuk. a MÁV vezérigazgatója kifejtette, hogy egyetlen ország vasutja sem tudná négy hónap kiesését nyolc hónap alatt pótolni. a MÁV mégis azt igéri, hogy a folyamatos termeléshez szükséges árut, a gyárak időben megkapják. a sürgős szállítási feladatoknak a vasut eleget tesz. a tárcák kívánságait is messzemenőkig figyelembe veszik. éppen ezért a napokban életre hívták a tárcaközi operatív bizottságot. minden tárca minden nap közli, hogy hol és mennyi áru van, amelyet minden körülmények között gyorsan kell továbbítani.

A forgalom lebonyolítására a MÁV a maga részéről megteszi a szükséges intézkedéseket. a korábbi felmérés szerint több mint hat-ezer kocsi állt különböző hiba miatt. ez már lecsökkent 3200-ra. tárgyalunk arról is, hogy a jelenleg 30-32 hibás villanymozdony minél előbb rendbehozza az ipar. a legfontosabb azonban a kocsiforduló lerövidítése, s ebben elsősorban a tárcák és a mezőgazdaság segítsen. jelenleg a kocsik egy-egy fordulóban a fordulási idő 56 százalékát a feladási és a kirakodási helyen töltik, 26-28 százalékát a rendező pályaudvarokon. ezt az időt kell leszorítani. nem fordulhat elő, hogy például őzd és diósgyőr térségében a hétvégi napokon 1450 kocsi várakozzék kirakásra. nagy mulasztások terhelik ezen a téren a kohászatot, a cementipart, és még sok más ipari üzemet és állami gazdaságot, termelőszövetkezetet is. a MÁV segít ezen azzal is, hogy a kettős ünnepen, augusztus 19-én 20-án műtrágyával, cementtel, kővel megrakott irányvonatokat indít.

Foglalkozott Dr. Csanádi György a vasut jövőjével is. a pályák korszerűsítése terén nemzetközi viszonylatban is szép eredményeket értünk el, nálunk évente mintegy 400-500, míg sok más nyugati országban mindössze 100-150 kilométer hosszban fektetnek hézagmentes síneket. /folyt.köv./

16.36/-szb

-29-

169

bb.50. megkezdtek az aranyfej forgatását

t s/hmé csm fm

1963. augusztus 14.

James Hill angol rendező vezetésével szerdán győrt megkezdtek az első magyar-angol koprodukcióban készülő film, az aranyfej forgatását. a forgatókönyvet Stanley Gouldner és Boldizsár Iván írta. operatőr Hildebrand István. a film két főszereplője a magyar eszteregályos Cecília és egy nyolc éves angol kislány, Lorraine Power. a forgatócsoport a héten a győri utcákon, a piacon és a dunai rakparton készít felvételket. a jövő héten esztergomban forgatnak. / mti/

--

bb.51. étkezési borszőlő, vöröskáposzta és magvaváló szilva a piacon

i n.j. /j csm ká

1963. augusztus 14.

a nagyvásártelepre szerdán 93 vagon és 239 tehéngépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 10 vagon étkezési burgonya, 4 vagon vöröshagyma, 2 vagon fejeskáposzta, 5 vagon paradicsom, 8 vagon zöld- és fehér paprika, 5 vagon uborga, 2 vagon fokhagyma, 1 vagon alma, 1 vagon vegyes gyümölcs, 42 vagon görögdinnye, 5 vagon sárgadinnye, 4 vagon vágott baromfi és 4 vagon tojás.

a földművesszövetkezetek budapesti értékesítő vállalata megkezdte az étkezési borszőlő, a vöröskáposzta és a magvaváló szilva árusítását. az étkezési borszőlőt kilónként 6.60, a vöröskáposztát 2.60, a magvaváló szilvát 4 forintért hozta forgalomba. a paradicsompaprika fogyasztói árát kilónként 3.60-4.20 forintra mérsékeltek. / mti/

--

16.29/-szb

-28-

NG

bb 48. rendkívüli feladatok a máv előtt: az év végéig 46.5 millió tonna árut kell szállítani - tárcaközi operatív bizottságot hívtak létre - a legfontosabb a kocsiforduló lerövidítése

t nbj/lk/m/vg

1963. augusztus 14.

Dr. Csanádi György a közlekedés és postaügyi miniszter első helyettese, a máv vezérigazgatója szerdán sajtótájékoztatót tartott a magyar sajtó házában, amelyen elsősorban a teher-áruszállítás kérdéseivel foglalkozott. kifejtette: a vasutra még talán soha sem hárult olyan nagy felelősség mint ezekben a hetekben, a következő hónapokban. a népgazdasági tervek teljesítése ugyanis nagyrészt attól függ, hogyan birkózik meg a vasut a szállítással mutatkozó nehézségekkel. a máv az év első négy hónapjában a kemény tél miatt nem tudta áruszállítási tervét teljesíteni. igaz, azonban nem tudta pótolni. még júliusban sem, amikor 12 százalékkal több árut szállított mint a múlt év hasonló időszakában.

Jelenleg is a korábbi évek őszi forgalmához hasonlítható a vasut teljesítménye. a máv dolgozói rendkívüli erőfeszítéseket tesznek a feladatok megoldására, hiszen 46,5 millió tonna árut kell az idén még szállítaniuk. a máv vezérigazgatója kifejtette, hogy egyetlen ország vasutja sem tudná négy hónap kiesését nyolc hónap alatt pótolni. a máv mégis azt igéri, hogy a folyamatos termeléshez szükséges árut, a gyárak időben megkapják. a sürgős szállítási feladatoknak a vasut eleget tesz. a tárcák kívánságait is messzemenőkig figyelembe veszik. éppen ezért a napokban életre hívták a tárcaközi operatív bizottságot. minden tárca minden nap közli, hogy hol és mennyi áru van, amelyet minden körülmények között gyorsan kell továbbítani.

A forgalom lebonyolítására a máv a maga részéről megteszi a szükséges intézkedéseket. a korábbi felmérés szerint több mint hat-ezer kocsi állt különböző hiba miatt. ez már lecsökkent 3200-ra. tárgyalunk arról is, hogy a jelenleg 30-32 hibás villanymozdonyt minél előbb rendbehozza az ipar. a legfontosabb azonban a kocsiforduló lerövidítése, s ebben elsősorban a tárcák és a mezőgazdaság segítsen. jelenleg a kocsik egy-egy fordulóban a fordulási idő 56 százalékát a feladási és a kirakodási helyen töltik, 26-28 százalékát a rendező pályaudvarokon. ezt az időt kell leszorítani. nem fordulhat elő, hogy például őzd és diósgyőr térségében a hétvégi napokon 1450 kocsi várakozzék kirakásra. nagy mulasztások terhelik ezen a téren a kohászatot, a cementipart, és még sok más ipari üzemet és állami gazdaságot, termelőszövetkezetet is. a máv segít ezen azzal is, hogy a kettős ünnepen, augusztus 19-én 20-án műtrágyával, cementtel, kővel megrakott irányvonatokat indít.

Foglalkozott Dr. Csanádi György a vasut jövőjével is. a pályák korszerűsítése terén nemzetközi viszonylatban is szép eredményeket értünk el, nálunk évente mintegy 400-500, míg sok más nyugati országban mindössze 100-150 kilométer hosszban fektetnek hézagmentes síneket. /folyt.köv./

16.36/-szb

-29-

NG

bb 48. /rendkívüli ... 1. folyt./ m

a korszerű pályaeépítésre megfelelő géptípusok állnak rendelkezésére. hamarosan hét, egyenként 3200 lóerős szilícium egyenirányítású korszerű villanymozdony jár a máv vonalain. ennek a mozdonytípusnak megvásároltuk a licencét, s most már csak a magyar iparon mullik, hogy a jövő év végén tovább gyarapodjék a vonóerő-park. husznohab típusu diesel-mozdonyal is gazdagodik a máv. a vasutfejlesztés azonban megköveteli, hogy két-három-öt éven belül igen nagy lépésekkel haladjunk előre az automatizálásban, meg kell változtatni a vasut üzemmenetét, széles körben kell alkalmazni az automatizálást. bár a vasut most az őszi forgalom előtt és idején sok gondal küszködik, a távlatok biztatóak. /mti/

-.-.-

bb 49. átadta megbízólevelét a kambodzsai királyság új magyarországi nagykövete

t hi/sze/m/ zs

1963. augusztus 14.

dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke szerdán fogadta norodom norindeth rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a kambodzsai királyság első magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét. a megbízólevelét átadásánál jelen volt nagy daniel és mihályfi ernő, az elnöki tanács tagjai, péter jános külügyminiszter, kovács imre vezérőrnagy és gergely miklós, a külügyminisztérium protokoll osztályának helyettes vezetője.

norodom norindeth nagykövet a megbízólevelét átadása után a többi között a következőket mondotta:

- nagy megtiszteltetés számomra, hogy átnyújthatom önnek megbízólevelemet, mellyel ő királyi fensége, norodom szihanuk herceg kambodzsai első rendkívüli és meghatalmazott nagyköveteként excellenciád mellé akkreditált. norodom szihanuk herceg, kambodzsai államfője, aki nagyrabecsüléséről és barátságáról biztosítja önt, megbízott, hogy tolmácsoljam nevében az ön személyes boldogságára, valamint magyarország előrehaladására, felvirágzására irányuló jókívánságait.

- magyarország és kambodzsai között mostantól kezdve a kölcsönös együttműködés jön létre. ezt hazám teljes szívből üdvözli, kívánja, hogy országaink kapcsolatai a kölcsönös bizalom és megértés légkörében, mintkét fél legnagyobb megelégedésére fejlődjenek. a kambodzsai nép őszinte híve az országok békés egymás mellett élésének, sokoldalú együttműködésének. mélyszéges rokonszenvvel viseltetik a magyar nép iránt, amely már eddig is számos bizonyítékát adta kambodzsai iránti baráti érzelmeinek.

/folyt.köv./

16.42/-szb

-30-

NR

bb 49. /átadta ... 1. folyt./ m

megtiszteltetés számomra, hogy nagyköveti minőségemben az országaink közötti barátság szálainak szorosabbra fűzésén, együttműködésünk elmélyítésén munkálkodhatom. különösen fontos feladatomnak tekintem a magyar népköztársaság és a kambodzsai királyság közötti politikai, gazdasági és kulturális kapcsolatok megszilárdítását és fejlesztését, mert ez nagyban elősegítheti, hogy országaink közelebb kerüljenek egymáshoz, népeink kölcsönösen megismerjék egymást.

- meggyőződésem, hogy küldetésem teljesítésében excellenciád és kormányra részéről a legnagyobb megértésben és a legmesszebbmenő támogatásban részesülök.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke válaszában a többi között ezeket mondotta:

- engedje meg, hogy megköszönjem öfenségének, kambodzsai államfőjének, kormányának és népének szívélyes jókívánságokat és elismerést, amelyeket tiszta szívből viszonzunk. népem és kormányom nagyra értékeli azt az odaadó, bátor harcot, amelynek eredményeként a hős kambodzsai nép kivívta szabadságát és nemzeti függetlenségét, s őszinte rokonszenvvel kíséri a kambodzsai népnek a függetlenség elnyerése óta végzett áldozatos és eredményes, országépítő munkáját.

- népem és kormányom hasonlóan nagyra értékeli a kambodzsai királyságnak a pozitív semlegességre irányuló külpolitikáját, a világbéke megőrzése érdekében tett lépéseit. egyetértünk a kambodzsai királyságnak azokkal az építő szellemű javaslataival, amelyek semlegessége és jelenlegi határai nemzetközi szavatolására vonatkoznak. napjainkban, amikor a békeszerető erők harcának eredményeként létrejött az atomkísérletek részleges beszüntetésére vonatkozó nemzetközi megállapodás, amelyhez a magyar népköztársaság kormányra is bizakodóan csatlakozott, egyre fontosabb szerepe van a népek közötti baráti együttműködésnek.

- szeretném kifejezésre juttatni kormányomnak azt az őszinte óhaját, hogy sokoldalú, gyümölcsöző együttműködés kezdődjék országaink között. a legteljesebb mértékben támogatjuk királyi fenségének erre vonatkozó törekvéseit, és meg vagyunk győződve arról, hogy nagyköveti minőségében jelentősen hozzájárul majd e nemes célok valóra váltásához.

- biztosíthatom önt, nagykövet ur, hogy fontos és felelősségteljes munkája során mind a magyar népköztársaság elnöki tanácsa és kormányra, mind a magam részéről a legmesszebbmenő támogatásra számíthat.

/folyt.köv./

16-50/-szb

-31-

NR

bb 49. /átadta ... 2. folyt./ m

a megbízólevél átadása után a nagykövet dobi istvánnak bemutatta a kíséretében megjelent lam sisomouth nagykövetségi első titkárt. az elnöki tanács elnöke ezután hosszan, barátián elbeszélgetett a nagykövettel.

x x x

norodom norindeth nagykövet megbízólevelének átadása után a hősök terén megkoszoruzta a magyar hősi emlékművet. /mti/

...-

bb.52. országos elterjesztésre javasolják a bércserés traktorok rendszerét

vid j csm ká

1963. augusztus 14.

szerdán befejeződött orosházán a kétnapos gépjavítási tanácskozás. a keddi bemutató és a szakmai előadások meghallgatása után egésznapos vitán vettek részt a vendégek. elmondották többek között, hogy rendkívül hasznosnak találták orosházán az úgynevezett bércserés traktorok rendszerét. ez annyit jelent, hogy ha egy erőgép a termelőszövetkezetben a nagy munkák idején komolyabb javításra szorul, erre az időre a gépjavító állomás munkaképes traktort ad bérbe a szövetkezetnek. így nincs munkavesztés a közös gazdaságban. ezt a módszert országos elterjesztésre javasolják. / mti/

..-

bb.53. sándor józsef látogatása a balatonujhelyi ifjusági építőtáborban

vid sze csm fm

1963. augusztus 14.

sándor józsef, az mszmp központi bizottságának tagja, a központi bizottság osztályvezetője balogh istvánnak, a kisz központi bizottsága titkárának társaságában szerdán a balatonujhelyi állami gazdaságba látogatott. a vendégek nagy lajos, a somogy megyei pártbizottság titkára, bíró gyula, a siófoki járási pártbizottság titkára fogadta, majd együttesen megtekintették az építőtábort s elbeszélgettek a tábor vezetőivel és lakóival. / mti/

..-

16.58/-szb

-32-

HR

bb.55. eltemették jemnitz sándort

t bi/tr csm fm

1963. augusztus 14.

szerdán délután a farkasréti temetőben nagy részvétel helyezették örök nyugalomra jemnitz sándor zeneszerzőt és zenekritikust. a temetésen a családtagokon kívül megjelent a magyar népélet és művésztsáadalom sok képviselője, az elhunyt barátainak és tisztelőinek népes tábora.

a ravatalnál a magyar zeneművészek szövetsége nevében ujfalussy józsef, az elnöki titkárság tagja, a zeneművészeti főiskola tanára mondott bucsubeszédet. méltatta jemnitz sándor zeneszerzői, zenekritikusi tevékenységét, a haladó magyar zenekultúra érdekében kifejtett odaadó munkásságát. / mti/

..-

bb.56. átadták a forgalomnak a záhonyi közuti tiszai hidat

vid te csm ki

1963. augusztus 14.

szerdán délelőtt ünnepélyesen átadták a forgalomnak a záhony-csapi közuti új tiszai hidat, amely egyben a magyar-szovjet határt is összeköti. a mindkét nép számára fontos hidat a szovjetunió építtette. a balparti részen az utépítési munkát a nyíregyházi közuti igazgatóság végezte el. a korszerű közuti forgalom igényeit kielégítő hid üzemeltetését és karbantartását a magyar-szovjet szervek közösen végzik.

az átadási ünnepséget a feldiszitett hid közepé rendezték meg. az ünnepségen többek között részt vett zahar harcsenko az ukrán szovjet szocialista köztársaság autóközlekedési és utépítő miniszterhelyettese, ivan mozgovij és ivan bihanec az szkp kárpátontuli területi bizottságának titkárai, vaszil ruszin a területi szovjet végrehajtóbizottságának elnöke, földvári lászló közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes, orosz ferenc, az mszmp szabolcs-szatmár megyei bizottságának titkára, dr. fekszi istván, a megyei tanács végrehajtóbizottságának elnöke. ott voltak a járási és községi párt- és tanácsi szervek képviselői, továbbá magyar és szovjet részről munkások és dolgozó parasztok százai.

az ünnepi beszédek elhangzása után a két miniszterhelyettes, zahar harcsenko és földvári lászló elvágta a szalagokat, majd a hidat átadta a forgalomnak. elsőnek szovjet turistákat hozó autóbusz gördült át a hidon. / mti/

..-

17.07/-szb

-33-

HR

bb.57. dobi istván üdvözlő távirata a kongói köztársaság
nemzeti ünnepére

k kum csm hné sr

1963. augusztus 14.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke a kongói köztársaság
nemzeti ünnepe alkalmából táviratban üdvözölte fulbert youlou
köztársasági elnököt./ mti/

..-

bb.58. a szot üdvözlő az összindiai szakszervezeti szövet-
ségnek

i hi / sze csm sr.

1963. augusztus 14.

a szakszervezetek országos tanácsának elnöksége india
függetlensége kivívásának évfordulója alkalmából levélben
üdvözölte az összindiai szakszervezeti kongresszust. újabb sike-
reket kívánt a szövetségnek india függetlenségének megőrzéséért,
a dolgozók élet- és munkakörülményei javításáért, a társadalmi
haladásért és a béke megvédéséért kifejtett harcában./mti/

..-

bb.59. a holland zenei fesztivál sajtófőnöke budapesten

t tf/tm csm fm

1963. augusztus 14.

szerdán délután a magyar sajtó házában baráti össze-
jövetelel látták vendégül a néhány napig hazánkban tartó-
zkodó jo elzendoorn holland író, a holland zenei fesztivál
és a holland operaház sajtófőnökét.

a találkozón résztvett több magyar zenei újságíró, vala-
mint zenei szakértő, akikkel jo elzendoorn különböző szakmai
kérdésekről beszélgetett. többek között elmondta, hogy a jövő-
ben szívesen látnának vendégül magyar művészeket is a hagyományos
amszterdami holland zenei fesztiválon.

a holland sajtófőnök csütörtökön megtekinti a fertődi kas-
télyt, majd ellátogat sopronba ./mti/

..-

17.10/-szb

-34-

kle

bb.54. szeptember második felében befejezik a kiskörut átépítését
határidő előtt elkészül a tanács körut 5. kerületi oldalán az
uttest - péntektől több autóbusz utvonala módosul

i hbj/lk-lm vg

1963. augusztus 14.

julius 15-én láttak munkához a tanács köruton az utépitők.
szük határidőt kaptak a tanács körut 5. kerületi oldalán levő
uttest átépítésére, az előírások szerint augusztus 18-án estére
kellett volna befejezni a korszerűsítést. a fővárosi ut- és vasut-
épitő vállalat, az ém ut és vasutépitő vállalat dolgozói azonban
a legnagyobb kánikulában is nagy erővel dolgoztak az aszfaltozás-
nál, s így a korszerűsítés határidejét sikerült három nappal le-
rövidíteni. ezen a szakaszon augusztus 15-én estére befejezik az
épitkezést.

ezután kerül sor a tanács körut 7. kerületi oldalán levő
utszakasz és a bajcsy zsilinszky ut egy rövid szakaszának korszerű-
sítésére. ezért augusztus 16-án reggel a 7. kerületi oldalról
az 5. kerületi átépített utszakaszra terelik át a forgalmat, ahol
mindkét irányban közlekedhetnek a járművek, egyelőre a deák
ferenc utcában is, a bécsi utca és a deák ferenc tér között két-
irányu lesz a forgalom, a bajcsy zsilinszky utról a bazilika
előtt a szent istván térre terelik át a forgalmat.

a tanács köruti és bajcsy zsilinszky uti épitkezésekkel
egyidejűleg az astoria aluljáró földmén is megkezdtek a vágány-
épitést, a muzeum köruton is tervszerűen halad a közmuveluji-
tás, az utépités, a vágánykorszerűsítés. mindezek nyomán a közle-
kedési szakemberek tájékoztatása szerint szeptember második felé-
ben befejeződik a kiskörut átépítése, úgy hogy ezen a forgalmas
utvonalon ismét közlekedhetnek a közuti járművek.

a tanács köruti épitkezésekkel kapcsolatban a fővárosi
autóbuszüzem a deák ferenc tér és a madách imre tér között augusztus
16-án, pénteken üzemkezdettől az alábbi járatok utvonalát a
következőképpen módosítja:

5-ös autóbuszjárat a pasaréti tér felé: wesselényi utcáig
----- változatlan, majd wesselényi
utca - tanács körut 5. ker. oldal - deák ferenc utca - bécsi utca -
engels tér - tovább jelenlegi utvonal.

ideiglenes megálló: deák ferenc tér elhagyása után a deák ferenc
utca torkolatában.

folyt.köv./
16.20/lm

-35-

kle

bb 54. /szeptember második felében ...1.folyt./-lm

a dózsa györgy ut felé: az eredeti utvonalon közlekedik.

ideiglenes megálló: deák ferenc utcában a deák ferenc térre

való kifordulás előtt.

19-es autóbuszjárat a goldmark károly utca felé: dohány utcáig változatlan - majd dohány utca - tanács krt. 5. ker. oldala - deák ferenc utca - bécsi utca - engels tér - tovább jelenlegi utvonala.

megállóhelyek azonosak az 5-ös járatéval.

a nagy lajos kir. utja felé: az eredeti utvonalon közlekedik.

39-es autóbuszjárat az üllői uti lakótelep felé: bajcsy-zsilinszky utig változatlan - majd bajcsy - zsilinszky ut - szt. istván tér - alpári gyula utca - engels tér - harmincad utca - vörösmarty tér - deák ferenc utca - tanács krt. - dohány utca - tovább jelenlegi utvonala.

ideiglenes megálló: alpári gyula utcában a józsef attila u. keresztezése előtt, deák ferenc utcában a deák ferenc térre való kifordulás előtt.

a daniel u. felé: dohány utcáig változatlan - majd dohány utca - tanács krt. 5. ker. oldala - deák ferenc utca - bécsi utca - engels tér - október 6. utca - zrinyi utca - szt. istván tér - tovább jelenlegi utvonala.

ideiglenes megálló: deák ferenc utca torkolatában, engels tér, bajcsy-zsilinszky ut.

89-es autóbuszjárat a naphegy tér felé: dohány utcáig változatlan -

majd dohány utca - tanács krt. 5. kerületi oldala - deák ferenc utca - bécsi utca - engels tér - tovább jelenlegi utvonala

ideiglenes megálló: deák ferenc tér után a deák ferenc utca torkolatában.

/folyt.köv./

16.30/lm

- 36-

nr

bb 54. /szeptember második felében...2.folyt./-lm

az aszódi ut felé: a z eredeti utvonalon közlekedik.

ideiglenes megálló: deák ferenc utcában a deák ferenc térre való kifordulás előtt.

„n„ járat: dohány utcáig változatlan - majd dohány utca - tanács krt. 5. kerületi oldala - bécsi utca - harmincad utca - vörösmarty tér - tovább eredeti utvonala.

ideiglenes megálló: deák ferenc tér után a deák ferenc utca torkolatánál.

121-es gyorsjárat a jánoshegy felé: dohány utcáig változatlan -

majd dohány utca - tanács krt. 5. ker. oldala - deák ferenc utca - engels tér - tovább eredeti utvonala.

ideiglenes megálló: deák ferenc tér után a deák ferenc utca torkolatában

az akácfa u. felé: az eredeti utvonalon közlekedik.

165-ös gyorsjárat a fenyőgyöngye felé: dohány utcáig változatlan,

majd dohány utca - tanács krt. 5. kerületi oldaladeák ferenc utca - bécsi utca - engels tér - október 6. utca - zrinyi utca - szt.istván tér - bajcsy-zsilinszky ut - tovább eredeti utvonala.

ideiglenes megálló: deák ferenc tér után a deák ferenc utca torkolatában.

az akácfa utca felé: bajcsy-zsilinszky utig változatlan - majd bajcsy-zsilinszky ut - szt. istván tér - alpári gyula utca - engels tér - harmincad utca - vörösmarty tér - deák ferenc utca - tovább eredeti utvonala.

ideiglenes megálló: deák ferenc utcában a deák ferenc térre való kifordulás előtt./mti/

16.40/lm

-37-

nr

bb 61. magyar államférfiak üdvözlő távirata koreai államférfiakhoz
hi/küm hmé-lm sr 1963. augusztus 14.

kim ir-szen elvtársnak,
a koreai munkapárt központi bizottsága elnökének,
a koreai népi demokratikus köztársaság minisztertanácsa elnökének,

coj jen gen elvtársnak,
a koreai népi demokratikus köztársaság legfelső népi gyűlése
elnöksége elnökének,

p h e n j a n

kedves elvtársak!

a koreai népi demokratikus köztársaság nagy nemzeti ünnepe, korea felszabadulásának 18. évfordulója alkalmából a magyar szocialista munkapárt központi bizottsága, a magyar népi köztársaság elnöki tanácsa, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány, az egész magyar nép és a magunk nevében testvéri üdvözetünket és jókívánságainkat küldjük önöknek és a baráti koreai népnek.

korea népével együtt ünnepel ma a magyar nép is, ünnepli országuk felszabadulásának évfordulóját, a japán fasizmus felett aratott történelmi győzelmet, a dicső szovjet hadsereg és a koreai nép e nagyszerű fegyvertényét.

az elmúlt 18 év során a koreai munkapárt vezette dolgozó nép kimagasló sikereket ért el a békés alkotó munka minden területén és ma győzelmesen halad előre a szocializmus építésében. népünket őszinte örömmel töltik el ezek a munkasikerek, amelyek lehetővé teszik a koreai nép felemelkedését, erősítik az imperialisták által kettészakított korea békés egyesítéséért folytatott harcot és a világbéke megvédésének magasztos ügyét.

őszinte szívvel további sikereket kívánunk a koreai népi demokratikus köztársaság dolgozó népének szocialista hazája felvirágoztatásáért vívott küzdelmében. szívből kívánjuk, hogy az internationalizmus lenini elvein alapuló barátságunk és együttműködésünk tovább erősödjék a szocialista tábor egysége és a világbéke javára.

dobi istván
a magyar népköztársaság elnöki tanácsának
elnöke,

kádár jános
a magyar szocialista munkapárt központi
bizottságának első titkára,
a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány
elnöke

x x x
/folyt.köv./
16.32/lm

- 38 -

bb 61. / magyar államférfiak...1.folyt./-lm

az évforduló alkalmából péter jános külügyminiszter táviratban köszöntötte pak szon csol elvtársat, a koreai népi demokratikus köztársaság külügyminiszterét.
x x x

a szot elnöksége a koreai népi demokratikus köztársaság szakszervezeti szövetsége központi bizottságát üdvözlötte az évforduló alkalmából./mti/

--

bb.60. súlyos közlekedési balesetek a fővárosban

i hi/hmé csm sr

1963. augusztus 14.

a 14. kerület, erzsébet királyné-utja és lumumba utca kereszteződésénél egy 23-as jelzésű villamos halálra gázolta orfvein józsefnét, aki a 19. kerületben, a 936. utca 2. épületében lakik. az idős nő a kijelölt féktávolságon belül lépett a villamos elé, amelynek kerekei halálra gázolták.

a 14. kerület bosnyák-tér 2. számú ház előtt varajti béla 38 éves budapesti gépkocsivezető tehérgépkocsijával elütötte özv. dr. bárki ferencné 53 éves asszisztensnőt, aki súlyos nem életveszélyes sérülést szenvedett.

a 15. kerület szerencs-utca és bánkut utca találkozásánál golló ágoston 58 éves budapesti gépkocsivezető személyautójával összeütközött az fc 18-35 rendszámú tehérgépkocsival. golló ágoston és gépkocsijának utasa, tóth mihály 40 éves ellenőr könnyű sérülést szenvedett.

a 18. kerület vöröshadsereg-utja 177. számú ház előtt katzenberger jános 20 éves budapesti motorszerelő motorkerékpárjával elütötte szőke lajos 75 éves portást, aki nem életveszélyesen megsérült.

a 5. kerület józsef attila-utca és engels-tér torkolatában herczeg sándor 24 éves soffőr tehérgépkocsijával összeütközött a ki 37-55 rendszámú motorkerékpárral, amelyet kozma józsef 59 éves lakatos vezetett. kozma józsefet súlyos, nem életveszélyes sérülésekkel a mentők a központi honvéd kórházba szállították. / mti/

--

17.49/-szb

-39-

Me

bb.62. ne álljanak a traktorok az augusztus 20-i ünnepek alatt sem - a földművelésügyi minisztérium és a medosz felhívása a mezőgazdasági üzemek dolgozóihoz

i cs/tr csm hk

1963. augusztus 14.

az időszerű mezőgazdasági munkákban, különösen pedig a mezőgazdasági jellegű szállításokban sokhelyütt tapasztalható kisebb-nagyobb elmaradás. s ezek - mivel veszélyeztetik az évi termelési előirányzatok teljesítését - hátrányt jelenthetnek a népgazdaság egészére. a jelenlegi helyzetben szükségesnek látszik, hogy a mezőgazdaság dolgozói az augusztus 20-i ünnepek alatt is minél nagyobb erővel folytassák a legfontosabb időszerű munkát.

a földművelésügyi minisztérium és a medosz elnöksége felhívással fordul valamennyi állami gazdaság és gépállomás dolgozóihoz valamint a termelőszövetkezetek tagságához, hogy augusztus 19-én és 20-án dolgozzanak mindazonokon a területeken, amelyek a halasztás veszteségekkel járhat. a földművelésügyi minisztérium és a medosz elnöksége különösen fontosnak tartja azt, hogy augusztus 19-én és 20-án állami gazdaságok és gépállomások valamint a termelőszövetkezetek erőgépei teljes létszámban dolgozzanak, folytassák az időszerű betakarítási, szállítási és a talajmunkákat. a gazdaságok dolgozói tegyék lehetővé az ünnepek alatt is a vasuti szállítások folyamatos lebonyolítását, gondoskodjanak a beérkező vasuti vagonok / műtrágya, vetőmag, stb. / haladéktalan kirakásáról, továbbá, hogy az áruk - különösen a zöldség- és gyümölcsfélék - berakása folyamatos legyen. a mék, valamint a konzervgyárak a címükre irányított szállítmányokat augusztus 19-én és 20-án is átveszik.

intézkedtek arról, hogy az ünnep két napján dolgozók bérét az állami gazdaságokban, gépállomásokon - az előírt ki-egészítéssel együtt fizessék majd ki, illetve megfelelő szabad időt kapjanak érte cserébe. / mti/

- . -

18.23/-szb

-40-

KE

bb.63. somogyi miklós látogatása somogy megyében

vid/zs/tné csm zs

1963. augusztus 14.

somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot elnöke kedden szabó zoltánnak, a szot szervezési osztálya vezetőjének társaságában két napra somogy megyébe látogatott. a vendégeket augusztus 13-án kedden kaposvárott németh ferenc, az mszmp somogy megyei bizottságának első titkára és szőke pál, a szakszervezetek megyei tanácsának vezető titkára fogadta. délelőtt somogyi miklós találkozott a megyei pártbizottság munkatársaival, majd megtekintette a kaposvári ruhaüzemet. ezután a csurgói járásban felkereste a berzencei „jobb élet”, termelőszövetkezetet s hosszasan elbeszélgetett a közös gazdaság vezetőivel és tagjaival.

somogyi miklós szerdán délelőtt németh ferencnek, a megyei pártbizottság első titkárának társaságában a szakszervezet székházában találkozott a szakszervezeti megyebizottsági titkárokkal és a függetlenített funkcionáriusokkal. a jelenlevőket szőke pál, a szakszervezetek somogy megyei tanácsának vezetőtitkára tájékoztatta az apparátus munkájáról, majd somogyi miklós válaszolt a feltett kérdésekre.

utána somogyi elvtárs baráti beszélgetést folytatott az idős szervezett munkásokkal, a szakszervezeti székház nyugdíjas klubjának tagjaival, majd németh ferencnek, a megyei pártbizottság első titkárának társaságában meglátogatta az iga'i gyógyfürdőt.

a fürdő megtekintése után somogyi miklós elutazott a megyéből.
/ mti/

--

bb.65. halálos közlekedési baleset ek a fővárosban

k sze csm sr

1963. augusztus 14.

szerdán a fővárosban több halálos közlekedési baleset történt. a hungária körút 7. számú ház előtt vereckei guidó 24 éves villanyszerelő budapesti lakos, motorkerékpárjával előzés közben megcsuszott, s olyan szerencsétlenül bukott, hogy koponya-alapi törést szenvedett és a helyszínen meghalt.

a karolina ut 16. számú ház előtt jung józsefné 75 éves nyugdíjas, budapesti lakos, figyelmetlenül lépett a járdáról az uttestre és egy arra haladó tehergépkocsi elgázolta. a szerencsétlen asszony kornházba szállítás után meghalt.
/ mti/

--

18.30/-szb

-41-

KE

bb 64. az egész ország kapott a jó esőkből - szubtrópusi áramlás
fűlledt meleget hozott - újabb esőkre, zivatarokra van kilátás

i cs/tr-lm la

1963. augusztus 14.

szinte egész Európában felhős, csapadékos az idő. a kontinens északi országai fölött észak-nyugati áramlással hűvös légtömegek vonulnak, s a pótlást egész „cikloncsalád,, „szivattyúzza,, az atlanti óceán térségéből. ezeken a területeken általában 20 fok körüli maximumok voltak legutóbb. szerdán délelőtti németországból és franciaországból 15-19 fokot jelentettek a megfigyelők. ugyanakkor dél-Európa és közép-Európa nagy részét meleg, párás, szubtrópusi légtömegek árasztották el. ezek mozgatója a spanyolország és olaszország középső vidékei felett kialakult két kisebb ciklon.

hazánkat már a szerdára virradó éjszaka elérték melegeget-hideget váltakoztató, úgynevezett frontálzóna előőrsei, s nyomukban záporok, csendes esők pásztázták végig a még mindig „szomjas,, földeket. szerdán már a délelőtti folyamán áttért a front a keleti és északi országrészekre is. szerdán reggel 7 óráig csupán a dunántúli déli, délnyugati megyéi kaptak 10-13 milliméteres csapadékot, de a nap folyamán folytatódó, vagy ismétlődő esők ennél jóval nagyobb csapadékmennyiséget adtak. Budapest egy kerületében a meg-megújuló zápor reggeltől délután 14 óráig 28 liter vizet zúdított le minden négyzetméterre. a délutáni órákban az ország több vidékéről jelentettek zivatarokat is.

a sűrű felhőzet és az országos esők ellenére a lehülés csupán az ország északi és észak-keleti vidékein volt jelentős. a zivatarfront mögött észak-keletnek nyomuló szubtrópusi levegő ugyanis ellensúlyozza a napsugárzás hiányát. a keddi maximumok országosan 25-30 fokig emelkedtek, szerdán ezt a szintet már csak a délnyugati megyék érték el, viszont észak-keleten csupán 21-23 fokig emelkedett a hőmérők higánya. szerdán délben Budapest volt az ország „leghidegebb,, pontja: 14 órakor 19, 15 órakor 21 fokot mértek. a fűlledtségre jellemző, hogy a levegő relatív páratartalma a kora délutáni órákban 87 százalék volt.

egyelőre hasonló jellegű marad az idő. csütörtökön ~~szubtrópusi~~ felhős és napsütéses idő váltakozik, valószínűleg sok helyütt lesznek újabb záporok, csendes esők, esetleg zivatarok is. a hőmérséklet legmagasabb szintje országosan 24-28 fok körül alakul ki./mti/

--

18.35/-szb

-42-

49

bb 66. komócsin zoltán látogatása százhalombattán

te-lm sr

1963. augusztus 14.

Szerdán Komócsin Zoltán, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a népszabadság főszerkesztője ellátogatott Százhalombattán, a Dunamenti hőerőmű építkezésére. útjára elkísérte Cservenka Ferencné, az MSZMP központi bizottságának tagja, a Pest megyei pártbizottság első titkára. megtekintették a Dunamenti hőerőmű berendezéseinek szerelését és a Dunai Kőolajipari Vállalat építkezését.

délután nagygyűlést tartottak, amelyen Komócsin Zoltán aktuális kül- és belpolitikai kérdésekről tájékoztatta a megjelenteket./mti/

--

bb 67. koszoruzási ünnepség a Joliot-Curie téren

t di/hmé-lm sr

1963. augusztus 14.

az országos béketanács, a hazafias népfront budapesti és 12. kerületi bizottsága szerdán Joliot-Curie halálának ötödik évfordulóján koszoruzási ünnepséget rendezett Budán a 12. kerületben a nagy tudósról elnevezett téren. ott volt a társadalmi és tömegszervezetek számos képviselője, a környék igen sok lakója. részt vettek a megemlékezésen egy francia turistacsoport tagjai is. Joliot-Curie emberi és tudományos nagyságát várterész Ilmos, a Frederic Joliot-Curie központi sugár-biológiai kutatóintézet igazgatója méltatta.

-Joliot-Curie a 20. századdal együtt született. részese volt korunk két nagy forradalmának, a társadalmi, amely megteremtette a szocializmust és a tudományának, amely megnyitotta az utat az atomkorszakhoz. a nagy tudós, a legnagyobbak egyike, aki talán mindenkinél jobban ismerte az atommag titkát, s akinek kutatásai nagymértékben hozzájárultak az atommag energiájának felfedezéséhez és gyakorlati felhasználásához, bátor és határozott nem-et kiáltott a háborúra spekulálóknak. azért lett kommunista, mert megértette, hogy ésszerű és igazságos társadalom nélkül a nagy felfedezések nem veszik le az ember válláról a kényszermunka terhét, sőt, inkább romlásba viszik a civilizációt. a nemzetközi békemozgalom tanácskozásainak színhelyei tanúi voltak Joliot-Curie lángoló emberszeretetének, töretlen békeakarátának, kristálytisza logikájának, kedves, megnyerő egyéniségének, és nem utolsósorban harcos kommunista magatartásának.

/folyt.köv./

19.26/-szb

43

Rb

bb 67. /koszoruzási...1.folyt./-lm

fáradása nem volt hiábavaló. a béke-világmozgalom hatalmas erővé vált, s az embermilliók békeakarátával ma már az imperialista kormányoknak is számolniuk kell. joliot-curie harcának, a világ-méretű békemozgalomnak nagy szerepe van abban, hogy a szovjetunió következetes békepolitikájának eredményeként moszkvában aláírták a részleges atomcsend-egyezményt és reménység született a többi nemzetközi vitás kérdés békés megoldására is, - mondotta többek között várterész vilmos.

ezután elhelyezték joliot-curie szobrának talapzatán a kegyelet és megemlékezés virágait. az országos béketanács képviselőiben tóth anna alelnök és dezséry lászló főtitkár, az obt tudományos bizottsága nevében várterész vilmos, a hazafias népfront budapesti bizottsága nevében kovács máté alelnök és dóra jános titkár, a magyar tudományos akadémia nevében kónya albert levelező tag és hazai lászló koszoruzott./mti/

bb.68. időjárásjelentés

sze csm le

1963. augusztus 14.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. augusztus 14-én, szerdán este :

fülledt meleg idő

várható időjárás csütörtök estig: felhőátvonulások esőkel, zivatarokkal, mérsékelt szél. várható legmagasabb hőmérséklet csütörtökön: 24-28 fok között./ mti/

19.30/-szb

44

bb.69. koreai filmbemutató nagykátán

tné csm fm

1963. augusztus 14.

a koreai népi demokratikus köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából a kulturális kapcsolatok intézete és a nagykátai magyar-koreai barátság termelőszövetkezet szerdán este ünnepi filmbemutatót rendezett a közös gazdaság művelődési termében. az ünnepségen megjelent dr. rosta endre, a kki ügyvezető elnöke, továbbá a kki és a külügyminisztérium több munkatársa, a járás állami és pártszerveinek képviselői. a film bemutatóján résztvett szon csan rjom, a koreai népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövete és felesége, valamint a nagykövetség munkatársai.

/ mti/

.-

bb 70. a magyar rapszódia bemutatója a szegedi szabadtéri játékokon

vid tné-lm fm

1963. augusztus 14.

szegeden szerdán tartották meg a szabadtéri játékok idei utolsó bemutatóját. a munka vörös zászló érdemrendjével kitüntetett magyar állami népi együttes ez alkalommal először adta elő „magyar rapszódia”, című énekes, zenés, táncos műsorát, amelyet az elmúlt 12 év legsikerültebb számaiból állítottak össze.

rábai miklós művészeti vezető az mti munkatársának elmondta, hogy már májusban megkezdtek a felkészülést a szegedi előadásra. a több mint háromórás műsor a 120 tagú együttes valamennyi tagjára nagy feladatot ró, annál is inkább, mert a próbákat nem tudták a szegedihez hasonló nagy színpadon megrendezni.

az érdekességekről szólva beszámolt arról, hogy zenekaruk egyik száma kifejezetten a szegedi bemutatóra készült. kodály zoltán hozzájárult ahhoz, hogy szimfonikus zenekarra írott művének, a székelyfonónak egyes részleteit átdolgozzák népi zenekarra. az igényes és nehéz zenei feladatot vavrinecz béla végezte el, így most először szegeden megszólalhat népi zenekar előadásában a székelyfonó három részlete.

az előadás további műsorszámaiban az ország szinte valamennyi vidékének táncait láthatja, népdalait hallhatja a közönség. ezek közül többhöz az együttes vezetői maguk gyűjtötték össze az ősi motívumokat, mint például a lakodalom nagyrédén című kompozícióhoz.

/folyt.köv./

21.46;/-szb

-45-

44

bb 70. /a magyar...1.folyt./-lm

a bemutatóra sok vendég érkezett különautóbuszokkal pécsről, szigetvárról, szombathelyről és zalaegerszegről is. az előadást mintegy száz külföldi - jugoszláv, angol, olasz, osztrák és francia - turista tekintette meg. a nézőtéren ott volt a diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja, akik szarka károly külügyminiszterhelyettes társaságában érkeztek szegedre a bemutató előadás megtekintésére.

az együttes művészeti vezetője rábai miklós, énekarvezetője csenki imre, zenekarvezetője baross dábor, tánckarvezetője mátyus zoltán, karmestere lantos rezső, vezető primása albert istván, játékmestere horvát vincze volt. a magyar rapszódia diszleteit varga mátyás tervezte./mti/

- v é g e -

20.50/-szb

-46-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 150-490, 350-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. augusztus 15.

bb 1. a cheops piramistól az ensz-palotáig - száz világhírű műemléket ismertet az új „mi ez?“, társasjáték

i tf-lm sr

1963. augusztus 15.

új kulturtörténeti társasjáték látott napvilágot a képzőművészeti alap kiadónál: megjelent a népszerű „mi ez?“, című művészeti kártyajáték sorozat harmadik kiadványa, sz. kovács irén összeállításában.

ez a kötet az egyetemes emberi kultúra száz világhírű építéstudományi remekművét dolgozza fel az ókortól napjainkig - a monumentális cheops piramistól az impozáns ensz-palotáig. a kártyák legnagyobb részét az európai építőművészet legkiemelkedőbb műemlékeit mutatják be. például olaszország nevezetes építményeiről 24 fényképfelvételt készítettek. egy-egy kártya örökíti meg többek között a firenzei, a milánói és a pisai székesegyházat, a porta augustát, a theodorik sírmlékét, a forum romanumot, hadrianus császár mauzóleumát, valamint a római colosseumot. számos tapon időben és tájban távoli alkotások sokszor már csak romokban őrzött emlékei is szerepelnek.

összesen 25 ország - köztük egyiptom, görögország, india, irak, libanon, mexikó - műemlékeit mutatják be a lapok, amelyekhez a magyarító szöveget sallay marianna művészettörténész írta. a játék segítséget nyújt az ösztönösen megsejtett szépségek tudatos értékeléséhez, s felkelti az igényt további képzőművészeti alkotások megismerésére.

az új „mi ez?“, a héten kerül az üzletbe, izléses műanyag „könyvdozban,,./mti/

--

bb 2. pénteken szegeden sorsolják a lottót

i kf-lm vg

1963. augusztus 15.

a lottó 33. játékheti sorsolását augusztus 16-án, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel szegeden, a szabadtéri színpadon rendezik a sportfogadási és lottó igazgatóság./mti/

--

Ma